ლელო

№ 30
(11077)

19 – 22 აპრილი, 1997 წ.

ფასი 40 თეთრი

გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნომერში ნომერში ნომერში

- ყველა ქვიანადაა, აუზებს კი წყალი მაინც არ ელირსა...
- ფეხბურთის ფედერაციაში ეროვნული ჩემპიონატის ახალი დებულება პირველი წაკითხვით მიიღეს...
- ვაჟა ჭკუასელი მოვიდა და ჭკვიანი კაცის ხელი საქმესაც დაეტყო
- „ლელო" ულოცავს ვეტერან თანამშრომელს – ჯიმშერ ენუქიძეს
- კვარაცხელიამ ობიექტურად იმსაჯა, ეს ყველამ კარგად დაინახა ფეხბურთელების გარდა
- „გიჟი გატი" და სხვა „შეშლილი" მეკარეები
- ბიჭი, რომელიც კარდაკარ დადიოდა და ზედაც არავინ უყურებდა, მსოფლიომ აღიარა!
- სხვადასხვა ამბავი, საჭადრაკო ამოცანა, ჰოროსკოპი, კროსვორდი...

«უემბლიმდე» სულ ცოტა დრო დარჩა

ინგლისი-საქართველოს საფეხბურთო მატჩამდე 11 დღე გვაშორებს

ჩვენი გუნდის მწვრთნელები დავით ყიფიანი და რევაზ ძოძუაშვილი გაცხოველებულ სამზადისში არიან. მათ შერჩეული ჰყავთ 23 კანდიდატი: მეკარეები – ირაკლი ზოიძე, ნიკა ტოგონიძე, უკანა და შუა ხაზის მოთამაშეები – მამუკა მაჭავარიანი, ლევან ცქიტიშვილი, კახი გოგიჩაიშვილი, გიორგი კიკნაძე, კახი ცხადაძე, მურთაზ შელია, ლევან კობიაშვილი, გიორგი გახოკიძე, გიორგი ნემსაძე, გოჩა ჯამარაული, გელა შეყილაძე, ამირან მუჯირი, თემურ ტუღუში, გიორგი ქინქლაძე, თემურ ქეცბაია, გიორგი ჩიხრაძე, ნუგზარ ლობჟანიძე, თავდამსხმელები – შოთა და არჩილ არველაძეები, გოჩა გოგრიჭიანი, მიხეილ ყაველაშვილი. მათგან ინგლისში 18 გაემგზავრება.

სამწუხაროდ დასახელებულ ფეხბურთელთა სიაში არიან ტრავმირებულნი. როგორც ვიტყობინებოდით, რუსეთის ჩემპიონატის ერთერთ კალენდარულ მატჩში ლავიწის ძვლის სერიოზული დაზიანება მიიღო ლევან კობიაშვილმა. მას ოპერაცია გაუკეთეს. ექიმთა ვარაუდით, იგი ამ დღეებში კი შეუდგება ვარჯიშს, მაგრამ მისი ინგლისში გამგზავრება მაინც სათუოა.

თბილისის „დინამოსა" და ქუთაისის „ტორპედოს" მატჩზე მაყურებელთა შორის თვალი მოვკარით მურთაზ შელიას. გულმა რეჩხი გვიყო – ვლადიკავკაზიდან თბილისში გაზაევი ფეხბურთელს მაშინ გამოუშვებს ხოლმე, როდესაც იგი ტრავმირებულია. „რაო, მურთაზ, ნუთუ შენც?.." – ვკითხეთ აღელვებულებმა.

სამწუხაროდ, ჩვენი ეჭვი გამართლდა: კალინინგრადის „ბალტიკასთან" მატჩში მურთაზს ფეხის კოჭი დაზიანებია და რამდენიმე დღით დასვენება მოუწევს. შელიას თქმით, ასევე ტრავმირებული ყოფილა კახი ცხადაძეც. „იმედი გვაქვს, რომ საინგლისოდ ორივენი განვიკურნებით. ყველა ღონეს ვიხმართ, რომ „უემბლიზე" ღირსეულად გამოვიდეთ!" – გვითხრა ქართველმა ლეგიონერმა.

ოპტიმისტურად არიან განწყობილნი საქართველოს ახალგაზრდული ნაკრების მწვრთნელებიც. ვლადიმერ გუცაევის განცხადებით, მას ბრიტანეთში გასამგზავრებლად შერჩეული ჰყავს 20 კანდიდატი: მეკარეები – დავით გვარამაძე, დათო ასლანაძე, დაცვისა და შუა ხაზის მოთამაშეები – გივი დიდავა, ლევან ცქიტიშვილი, გიორგი კიკნაძე, მიხეილ ასათიანი, დავით მუჯირი, შალვა ხუჯაძე, მიხეილ აშვეთია, ლევან ქებაძე, ალეკო გოგიბერიშვილი, მამუკა წერეთელი, ლევან სილაგაძე, ვახტანგ იაგორაშვილი, მიხეილ საჯაია, მიხეილ ფოცხვერია, ალექსანდრე იაშვილი, გიორგი რევაზიშვილი, გიორგი გახოკიძე.

როგორც ხედავთ, ზოგიერთი ფეხბურთელი (ცქიტიშვილი, გახოკიძე, კიკნაძე) ერთდროულად როგორც ეროვნული, ისე ახალგაზრდული ნაკრების კანდიდატად ითვლება. როგორ გაიყოფენ მათ ყიფიანი და გუცაევი, მალე შევიტყობთ.

საქართველოს ეროვნული და ახალგაზრდული ნაკრები გუნდები, მათი თანმხლები პირები ლონდონს 25 აპრილს გაფრინდებიან სტამბოლის გავლით. იმ საღამოსვე გუნდები მსუბუქ მოთელვას ჩაატარებენ, ხოლო 26 აპრილიდან ორჯერად ვარჯიშებზე გადავლენ.

ეროვნული ნაკრები „ოტელ სოპუელის" ხუთვარსკვლავიან სასტუმროში იცხოვრებს, ხოლო ახალგაზრდული გუნდი – ოთხვარსკვლავიან „კლარენდონში".

საქართველოს ეროვნული ჩემპიონატი ფეხბურთში

პირველი ჯგუფი XXII ტური

მარგვეთი (ზესტაფონი) – დინამო (ბათუმი) 1-3
გურია (ლანჩხუთი) – იბერია (ხაშური) 1-0
კახეთი (თელავი) – სიონი (ბოლნისი) 2-0
თსუ-შევარდენი (თბილისი) – ოდიში (ზუგდიდი) 3-1
მერანი-91 (თბილისი) – დილა (გორი) 1-0
დინამო (თბილისი) – ტორპედო (ქუთაისი) 3-3
კოლხეთი- 1913 (ფოთი) – გორდა (რუსთავი) 1-0
სამგურალი (წყალტუბო) – სამტრედია 2-1

20 აპრილს გაიმართება საქართველოს თასის ნახევარფინალური მატჩები: „დინამო" (ბათუმი) — „ოდიში" (ზუგდიდი), „მერანი-91" (თბილისი) — დინამო (თბილისი). ჩემპიონატის მორიგი XXIII ტურის შეხვედრები კი 24 აპრილს შედგება. განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს სატურნირო ცხრილში მეორე და მესამე ადგილზე მყოფი ბათუმისა და ფოთის გუნდების შეხვედრა.

აი, როგორ გამოიყურება დღეისათვის გუნდების სატურნირო მდგომარეობა.

გათამაშების ცხრილი

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
დინამო (თბილისი)	21	17	3	1	71-18	54
დინამო (ბათუმი)	22	14	6	2	53-13	48
კოლხეთი-1913 (ფოთი)	22	14	4	4	47-21	46
მერანი-91 (თბილისი)	22	12	5	5	32-20	41
ტორპედო (ქუთაისი)	22	11	3	8	52-42	36
ოდიში (ზუგდიდი)	22	10	1	11	37-31	31
მარგვეთი (ზესტაფონი)	21	10	1	10	33-42	31
გურია (ლანჩხუთი)	22	9	3	10	25-41	30
დილა (გორი)	22	7	7	8	22-26	28
სიონი (ბოლნისი)	22	7	4	11	16-25	25
სამტრედია	22	7	2	13	23-42	23
თსუ-შევარდენი (თბილისი)	22	5	8	9	24-28	23
სამგურალი (წყალტუბო)	22	6	4	12	21-39	22
გორდა (რუსთავი)	22	6	2	14	28-43	20
იბერია (ხაშური)	22	4	6	12	16-37	18
კახეთი (თელავი)	22	6	1	15	14-45	14

საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციაში

დაიწყო IX საფეხბურთო ჩემპიონატის დებულების განხილვა

საქართველოს საფეხბურთო ჩემპიონატის უმთავრესი კანონი მისი დებულებაა. ეს დოკუმენტი, რაც უფრო დახვეწილია, მით ნაკლები შემდგომი გაუგებრობები, პრეტენზიები, გზა ეღობება სხვადასხვა მაქინაციას.

— ჩვენ უნდა გავითვალისწინოთ წინა ჩემპიონატების გამოცდილება — კარგიც და ცუდიც, მომავალი IX ჩემპიონატისთვის უნდა შევიმუშაოთ სრულყოფილი დებულება — თქვა სფფ-ს გენერალურმა მდივანმა დავით კვინიკაძემ ამ ორგანიზაციაში მისივე თავმჯდომარეობით გამართული ახალი დებულების შემმუშავებელი კომისიის სხდომის გახსნისას.

კომისიის წევრებმა სტრიქონ-სტრიქონ განიხილეს სფფ-ში მომზადებული დებულების პროექტი. რამდენიმე საყურადღებო შესწორება დებულებაში იქვე შეიტანეს, თავიანთ კონკრეტულ შენიშვნებს და წინადადებებს კომისიის წევრები 1 მაისამდე წარადგენენ წერილობით სფფ-ში.

გაიმართება კიდევ ერთი სხდომა, სადაც ყველაფერი დაზუსტდება და მხოლოდ ამის შემდეგ წარედგინება დებულების პროექტი დასამტკიცებლად ფედერაციის აღმასკომს.

სააგენტო გუმათი-ლელო

პირველი პრიზი – ეკა კემულარიას

საქართველოს ჩემპიონატი სწრაფ ჭადრაკში ქალთა შორის გაიმართა შვეიცარული სისტემით, 7 ტურად.

მშვენიერი შედეგით — 6,5 ქულით პირველი ადგილი დაიკავა ოზურგეთ... ოჩამჩირელმა ეკა კემულარიამ. მას ქულით ჩამორჩა ოსტატი სოფიკო ტერელაძე. 5-5 ქულა მოაგროვეს საერთაშორისო ოსტატებმა ინგა ხურცილავამ და თამარ ხმიადაშვილმა. უკეთესი დამატებითი მონაცემებით მესამე პრიზი ხურცილავას დარჩა.

პატარა ფრანგულმა ქალაქმა კომპიენმა...

... ოფიციალურად შეიტანა განაცხადი მსოფლიო პირველობაზე გარი კასპაროვისა და ანატოლი კარპოვის მატჩის მოწყობის შესახებ. ფრანგმა ორგანიზატორებმა დააწესეს საპრიზო ფონდი — 3 მილიონი დოლარი.

მატჩი 18 პარტიისაგან შედგება. იგი 21-ოქტომბერს გაიხსნება. ახლა სიტყვა თვით მონაწილეებს ეკუთვნით. ისინი, ეტყობა, კომპიენის წინადადებას დათანხმდებიან, თუ უახლოეს ხანებში რომელიმე სხვა ქალაქმა უფრო მაღალი საპრიზო ფონდი არ დააწესა.

«ფიფა-ნიუსი» იტყობინება

● საფრანგეთის 1998 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალური ტურნირი დაიწყება 10 ივნისს და დასრულდება 12 ივლისს. წლეულს, 4 დეკემბერს, მარსელში გაიმართება კენჭისყრა.

● ფიფას დადგენილებით, წლეულს ფეხბურთის საერთაშორისო დღე ჩატარდება 20-21 სექტემბერს. საზეიმო ცერემონიალი გაიმართება კაიროში, 17 წლამდე ასაკის ფეხბურთელთა მსოფლიო ჩემპიონატის ბოლო დღეს.

● წლეულს, 12-21 დეკემბერს, საუდის არაბეთის დედაქალაქ ელ-რიადში ჩატარდება დიდი საერთაშორისო საფეხბურთო ტურნირი კონფედერაციათა თასზე. ჯერ შედგება ჯგუფური ტურნირი („A" ჯგუფში ითამაშებენ საუდის არაბეთი, ბრაზილია, მექსიკა და ავსტრალია, „B" ჯგუფში — არაბეთის გაერთიანებული ემირატები, ურუგვაი, სამხრეთ აფრიკა და ჩეხეთი), გამარჯვებული გუნდები ერთმანეთს დაუპირისპირდებიან ფინალურ მატჩში, „მეფე ფაჰდის სახელობის სტადიონზე".

გიწვევთ ლექსოს კროსი

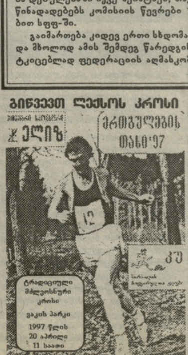

ფოტო-გამოფენა «ატლანტა-96»

გაიხსნა ახმეტაში, ჭიდაობის დარბაზში. გამოფენაზე წარმოდგენილია საერთაშორისო და საქართველოს სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაციების წევრის, საქართველოს ჟურნალისტთა ასოციაციის პრემიის ლაურეატის, მრავალ საერთაშორისო ფოტო-კონკურსების მონაწილისა და გამარჯვებულის, მიხეილ კაკაბაძის სახელობის პრემიის ლაურეატის, გაზეთ „ლელოს" ფოტოკორესპონდენტის

ალექსანდრე კოტორაშვილის

ნამუშევრები.

ნაკრების უფროსის მწვრთნელები

ფერმერი, რომელიც უწყლო აუზების ქვეყანაში მწვრთნელად დაბრუნდა

საქართველოში წყალში ხტომამ სპორტის იმ სახეობათა შორის თამამად დაიმკვიდრა ადგილი, რომლებმაც საქართველო სახელოვნად წარმოაჩინეს საერთაშორისო სპორტულ არენაზე. ხუთი ჩვენი სპორტსმენი ბორის პოლულიახი, ლიანა ცოტაძე, გიორგი ჩოგოვაძე, ნანა ყაზარაშვილი და გოჩა გახარია ოლიმპიურ თამაშებში მონაწილეობდნენ. ლიანა ცოტაძემ 1980 წლის ოლიმპიადაზე, მოსკოვში, ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა.

საქართველოს წყალში მხტომელთა თაობების აღზრდაში თვალსაჩინო წვლილი შეიტანეს შესანიშნავმა თბილისელმა მწვრთნელებმა მიხეილ ოვანესიანმა, იური გუტიაკულოვმა, კონსტანტინე იადრიშნიკოვმა, ხოხო ელბაქიძემ, ალექსანდრე ბართაიამ, სოხუმელმა გენადი ქირიამ და სხვებმა.

დღეს „ლელოს" სტუმარია საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი, განათლების წარჩინებული მუშაკი, წყალში ხტომაში საქართველოს ეროვნული ნაკრების უფროსი მწვრთნელი ალექსანდრე ბართაია.

● *დიდი ხანი არ გასულა, რაც ნაკრების უფროს მწვრთნელად დაგამტკიცეს, გილოცავთ...*

— გმადლობთ!

● *რამდენადაც ვიცით, ამ რამდენიმე წლის წინათ, თქვენ მიატოვეთ მწვრთნელობა. ცხადია, ეს კარგი ცხოვრებით არ იყო განპირობებული, ყველაფერს რომ თავი გავანებოთ, მწვრთნელები და სპორტსმენები ფაქტობრივად უწყლოდ დარჩით. რას საქმიანობდით ამ წლებში?*

— ფერმერი გავხდი. საქმეში მთელი ოჯახით ჩავები.

● *ქალაქელმა კაცმა, როგორ მოახერხეთ გაძლოლოდით სოფლის მეურნეობას?*

— თუ შრომა გიყვარს, ყველაფერს შეძლებ, მთავარია პრაქტიკა, გამოცდილების მიღება.

● *როგორ, რა მოტივით მობრუნდით სპორტში?*

— ერთხელ ვაკის საცურაო აუზზე შევიარე. ცხადია, იმ დარბაზშიც შევიხედე, სადაც ათეული წლები გაგვიტარებია მეც და სხვებსაც. ცრემლები მომადგა, ისეთ ყოფაში ვიხილე ოდესღაც ჩვენი სპორტსმენების დაოსტატების არენა. მაგრამ არეულობისა და განუკითხაობის პერიოდიდან კიდევ შემორჩენილიყო ინვენტარი, რომლის აღდგენა შეიძლებოდა. და იქვე, წარსულში ცნობილმა წყალბურთელმა და მწვრთნელმა, შესანიშნავმა პიროვნებამ ირაკლი ჩხიკვაძემ შემომთავაზა აღმედგინა დარბაზი, შემერჩია ბავშვები და მემუშავა მათთან.

წარმოიდგინეთ სულაც არ ვფიქრობდი სპორტში კვლავ დაბრუნებას, მაგრამ ირაკლის სიტყვებმა უეცრად რაღაც გარდატეხა მოახდინა ჩემში. ნოსტალგია მუდამ მაწუხებდა. მაგრამ თავს ყოველთვის ვარწმუნებდი, რომ დღეს მთავარია იარსებო, ოჯახი არჩინო, სპორტი კი მსხვერპლად ყველაფრის შეწირვას მოითხოვს. ირაკლისთვის დასტური არ მიმიცია, ვფიქრობდი წარსულის უეცრად გახსენებამ და ემოციებმა არ მაცდუნოს-მეთქი. მაგრამ, მერე ვეღარ მოვისვენე. მივედი, დავიწყე დარბაზის აღდგენა, ორი თვე მოვანდომე.

● *ჯგუფიც აიყვანეთ?*

— კი, გულდასმით ვარჩევდი ბავშვებს

● *წყალი?*

— უწყლოდ, აკრობატული მონაცემებით ვარჩევდი. ახლა 30 მოზარდს ვამეცადინებ, ძირითადად ბატუტზე, აკრობატიკაში, ტანვარჯიშში, რაც აუცილებელია წყალში მხტომელისათვის. ჩემი ვაჟიშვილი ირაკლიც მეხმარება, ძალიან მონდომებულია.

● *აღწევთ სასურველ შედეგებს?*

— დარბაზში უწყლოდ მზადების გათვალისწინებით, უკმაყოფილო არ ვართ.

● *გამოჩნდნენ ალბათ ნიჭიერებიც, ხომ არ დაასახელებდით?*

— დაიმახსოვრეთ დათო და ახიკო უშვერიძეების, გოგა და კოკა ჭანტურიების, დათო ყვავაძის, ბიძინა მოისწრაფიშვილის, ზეინაბ მანჯგალაძის სახელები. ისინი უკვე ლიდერები არიან ბატუტზე აკრობატიკასა და საერთო ფიზიკურ მომზადებაში.

● *მხოლოდ დარბაზში ვარჯიშით შემოიფარგლებით?*

— ორი თვე სანაპიროს აუზზე ცურვას ვასწავლიდი ბავშვებს, იქვე დარბაზსაც ვიყენებდით. სიონის წყალსაცავზეც ვიყავით. სიონში ტურბაზა აღვადგინეთ, ძალიან დაგვეხმარა ჩვენი სპორტსკოლის დირექტორი ირაკლი მოდრეკილაძე. სიონში ჩავიტანეთ ბატუტი, ტრამპლინი სადგარებით, სხვა სპორტული ინვენტარი. „ვერეს" საწყლოსნო კომპლექსის ხელმძღვანელი ვლადიმერ გოიაშვილი რომ მხარში არ ამოგვდგომოდა, ვერაფერს გავხდებოდით. მან მოგვცა ინვენტარი, გამოგვიყო ტრანსპორტი საწვავით, ჩვენი ფედერაციის მაშინდელმა პრეზიდენტმა ბატონმა ბაკურ გულუამ გამოგვიყო პროდუქტები. სიონის ბაზაზე შეკრება აქვთ გავლილი ბოლო 20-წლეულის თითქმის ყველა ჩვენს ცნობილ წყალში მხტომელს და გვეამაყება, რომ ეს ბაზა კვლავ აღსდგა.

● *როგორც ზემოთ ვთქვით, თქვენ ახლა ქვეყნის ეროვნული ნაკრების გუნდის უფროსი მწვრთნელი ხართ. შემორჩა კიდევ ვინმე ნაკრებში?*

— ყაზარაშვილი ტრავმირებულია, გოჩა გახარია მსოფლიო უნივერსიადისთვის ემზადება, ცხადია, ჯერჯერობით, ისევ და ისევ უწყლოდ. თბილისში ასევე დარბაზში ვარჯიშობენ გია ცანავა და მიხეილ სახიაშვილი, ნანა ნებიერიძე კი მოსკოვში, უკეთეს პირობებში მეცადინეობს. ახლა როგორც კი დათბება, ბატონი ვლადიმერ გოიაშვილი დაგვითმობს აუზს.

● *თქვენთვის უცხო სამყაროში არ დაბრუნებულხართ, მაგრამ როგორც უფროსმა მწვრთნელმა ალბათ გაცილებით ახლოდან „ჩახედეთ თვალებში" პრობლემებს...*

— უწყლობაზე აღარაფერს ვამბობ. უსახსრობის გამო კი შეჯიბრებებშიც ვერ გამოვდივართ. უკვე გამოვტოვეთ მოსკოვში „გაზაფხულის მერცხლები", და რუსეთის ღია პირველობა, ეს ასპარეზობები ჩვენს კალენდარში იყო შეტანილი და იმიტომ ვახსენე, თორემ შეჯიბრება უამრავია.

● *ამის შემდეგ როგორია სპორტსმენთა განწყობილება?..*

— გახარია, მაგალითად, მეტ ყურადღებას მოითხოვს, და მართალიცაა. ამ ბიჭმა მთელი ზამთარი ივარჯიშა ცივ დარბაზში, ერთი დღე არ გაუცდენია, საერთო და სპეციალური ფიზიკური მომზადებით ბრწყინვალე ფორმაშია, მაგრამ რა, თუ ამ დონის სპორტსმენმა შეჯიბრებებში არ იასპარეზა, რა ფასი აქვს შრომას.

● *თუ პირობები არ გაუმჯობესდა, რას იზამთ?*

— ალბათ ისევ ფერმერობას დავუბრუნდები, ამჟამად ალბათ სამუდამოდ. ახლა მე ხომ უკვე 51 წლისა ვარ.

ესაუბრა
თ. თომაშვილი

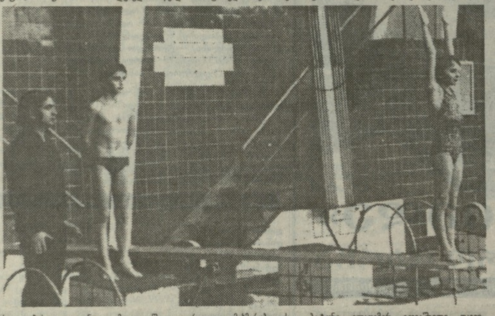

დებიუტანტი

გიორგი ცხვარაშვილი

(ჭადრაკი)

დაიბადა 1988 წლის 1 იანვარს, თბილისში

თბილისის 147-ე სკოლის III კლასის მოსწავლეა

ჭადრაკში მეცადინეობა დაიწყო მწვრთნელ ზაზა ჭკუასელთან

ამჟამად პაატა ვაშაკიძის აღსაზრდელია

ოსტატდება ყოველთა ქართველთა მსოფლიო კონგრესის ბავშვთა და მოზარდთა საჭადრაკო კლუბ „ჩირაღდანში" (დირექტორი ვასილ ვაშაკიძე)

1987 წელს დაბადებულ და უმცროსი ასაკის მოჭადრაკეთა თბილისის პირველობაზე ბიჭებში 6,5 ქულით დაიკავა პირველი ადგილი.

ჩემი მეგობარი ჯიმში!

დიახ, ჯიმშერ ენუქიძე ჩემი უფროსი მეგობარია. მეგობარი და ერთ-ერთი მოძღვარიც, მიხეილ კაკაბაძესთან, ნოდარ გუგუშვილთან, ბიჭიკო ქორქიასთან, „ლელოს" სხვა თანამშრომლებთან ერთად, რომლებმაც გზის გამკვლევის როლი შეასრულეს ჩემს ცხოვრებაში ჯერ კიდევ ფიზიკური კულტურის ინსტიტუტში და შემდეგ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სწავლის პერიოდში. იმთავითვე მათი დამსახურებით ღია იყო ჩემთვის „ლელოს" რედაქციის კარი და რეალობად მიქციეს ყმაწვილობისდროინდელი ოცნება.

მადლობთ, ბატონო ჯიმშერ! იცით, იმთავითვე თქვენთან განსაკუთრებული სითბო და სიყვარული მაკავშირებს. თანადგომის, გატანის, შენზე უმცროსის პატივისცემისა და წახალისების კაცური გაკვეთილები, თქვენდაუნებლიერად რომ გვიტარდებოდა, ჩემთვის და მაშინდელი ახალგაზრდა ლელოელებისთვის ის ორიენტირი იყო, რომელმაც საკუთარი გზა გვაპოვნინა ცხოვრებაში.

ძალიან გვიყვარხართ! გვიხარია და გვეამაყება, რომ კვლავაც მხნედ, თავაწეული, მისაბაძი ღირსებებით აღსავსე, თქვენს წინაშე ქედმოსახრელ პიროვნებად დააბიჯებთ ხან მშობლიური თბილისის, ხანაც სამაჩაბლოს მშვენიერ სოფელ ერედვის მადლიან მიწაზე.

დიახ, ძალიან გვიყვარხართ! კვლავ მიგვაჩნიხართ წინამძღვრად, სანდო კაცად, მასწავლებლად, უფროს მეგობრად, რომელსაც შეიძლება ბოლომდე ენდო.

კრძალვითა და უდიდესი სიყვარულით, მარად თქვენი შეგირდი

თენგიზ გაჩეჩილაძე

ბერძნულ-რომაული ჭიდაობა საერთაშორისო ტურნირი

გამარჯვებულები სამტრედიიდან და ბაღდადიდან არიან, პრიზიორები — გარდაბნიდან და ქუთაისიდან

საქართველოს ჭიდაობის ფედერაციის გენერალურმა მდივანმა ომზარ შოშიტაშვილმა გვაცნობა:

ნორვეგიის ქალაქ ალესუნდში დასრულდა A კატეგორიის საერთაშორისო სუპერ-ტურნირი ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში. ჩვენი გუნდი ამ ავტორიტეტულ ასპარეზობაში სრული შემადგენლობით ვერ მონაწილეობდა. კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ავიდნენ სამტრედიელი აკაკი ჩაჩუა (63 კგ) და ბაღდათელი ემზარ მახარაძე (97), მეორე ადგილზე გავიდა გარდაბნელი ვაჟა ომანიძე (54), მესამე პრიზიორი გახდა ქუთაისელი გიორგი ჯინჭველაშვილი (76). ეს იყო ჩვენი ფალავნების ძალის შემოწმება ევროპის ჩემპიონატის წინ, რომელიც ერთ თვეში გაიმართება ფინეთში.

თბილისის მოსწავლეთა 51-ე სპარტაკიადა

ვაჟა ჭკუასელი იწყებს და შთამბეჭდავადაც...

პირველად მხვდა ბედნიერება მოსწავლეთა სპარტაკიადის არა მხოლოდ მაყურებელი ვიყო, არამედ აღვწერო კიდეც საკუთარი თვალით ნანახი. ის კი, რაც 16 აპრილს ვიხილე ვერის ბაღის კალათბურთის სასახლეში, არასოდეს დამავიწყდება და იმის ნათელ მაგალითად დარჩება მეხსიერებაში თუ როგორ შეიძლება დიდებულად და შთამბეჭდავად წარმოადგინო სპორტული ასპარეზობის გახსნის საზეიმო ცერემონიალი.

დიახ, ეს იყო მართლაც ულამაზესი სანახაობა. სავსე ტრიბუნების თვალწინ მოედანზე ერთმანეთს ცვლიდნენ სპორტული ცეკვების ნორჩი ოსტატები და სპორტის სხვადასხვა სახეობის წარმომადგენლები, ორიგინალურად წარმოადგინეს სპარტაკიადის პროგრამა ღონისძიების ორგანიზატორებმა — ფეხბურთელები, ფრენბურთელები, კალათბურთელები, ხელბურთელები თამაშით შემოდიოდნენ არენაზე, ორთაბრძოლების სახეობების წარმომადგენლები კი ილეთებს უჩვენებდნენ, იყო მისალმებები, დაჯილდოებები... სწორედ აქ გადასცეს საზეიმოდ პრიზები და საჩუქრები იმ ნორჩ სპორტსმენებს, რომლებმაც თავი გამოიჩინეს საერთაშორისო სარბიელზე. მაყურებელთა შორის იყვნენ საქართველოს პარლამენტის სპორტის ქვეკომიტეტის, განათლების სამინისტროს, თბილისის განათლების მთავარი სამმართველოს ხელმძღვანელები.

— ჩვენი ამოცანაა მივცეთ მოზარდებს ნიჭის გამოვლენის შესაძლებლობა, სპარტაკიადის პროგრამაშია სპორტის 18 სახეობა, ყველა შეჯიბრება სპორტისა და ახალგაზრდობის ჭეშმარიტ დღესასწაულად გვინდა ვაქციოთ. ბავშვებთან მუშაობა პირადად ჩემთვის სულიერი საზრდოა — გვითხრა თბილისის განათლების მთავარი სამმართველოს მოსწავლეთა საქალაქო ფიზკულტურულ-სპორტული გაერთიანების გენერალურმა დირექტორმა ვაჟა ჭკუასელმა. მისი ძალისხმევით მიიღო მოსწავლეთა თბილისის სპარტაკიადამ სრულიად ახალი ელფერი. ერთი რამ განსაკუთრებით გამოკვეთილად შეიმჩნეოდა. დარბაზში შენიშნავდით ყველას, ვინც ბავშვთა სპორტთანაა დაკავშირებული დედაქალაქში. ასეთი ერთსულოვნება კი უთუოდ გამოიღებს სასურველ შედეგს. შედეგი ხომ მოსწავლეთა სპარტაკიადიდან ოლიმპიურ თამაშებისკენ გზის გაკვლევაა.

ნონა თათრიშვილი

სიახლეები „ილიუმჟინოვის ჩემპიონატში"

ამ დღეებში პრეს-კონფერენცია გამართა ფიდეს პრეზიდენტმა კირსან ილიუმჟინოვმა, რომელმაც ილაპარაკა მომავალი მსოფლიო პირველობის პრობლემების შესახებ.

კვლავინდებურად უცვლელი რჩება ის, რომ ჩემპიონატში მონაწილეობას მიიღებს 99 დიდოსტატი. მათ მიწვევა 1 ივლისამდე გაეგზავნებათ და ერთი თვე ეძლევათ იმის დასადასტურებლად ითამაშებენ თუ არა. ამ ვადაშივე გამოირკვევა მიიღებენ თუ არა მონაწილეობას შეჯიბრებაში კასპაროვი და კარპოვი. ასე იქნება თუ ისე, ყველასთან პერსონალური ხელშეკრულება გაფორმდება. დღეისათვის უკვე შედგენილია დაახლოებით 70 მოჭადრაკის სია, დანარჩენებმა კი წინასწარ რაუნდში უნდა ითამაშონ. თუკი გადაწყდება, რომ კასპაროვი და კარპოვი პირდაპირ ნახევარფინალში უნდა დაუშვან და ამასთან ერთ-ერთმა მათგანმა მაინც განაცხადა თამაშზე უარი, მაშინ მეტოქე უბრძოლველად გადის ფინალში.

ამ ჩემპიონატმა თითქოს ხიდისა და კომპრომისის ფუნქცია უნდა იკისროს

განიხილება საკითხი ფინალში ადრე განზრახული 4 პარტიის ნაცვლად 6-8 პარტიის გამართვის შესახებ, შესაბამისად ნახევარფინალში 4 ან 6 პარტია გათამაშდება. ყველა დანარჩენ ეტაპზე ორ-ორი პარტიაა და თუ ამან შედეგი არ მოგვცა, მაშინ დაინიშნება დამატებითი პარტიების სერია შეკვეცილი კონტროლით.

რაც შეეხება ჩემპიონატის 5 მილიონ დოლარიან ფონდს, ეს სპონსორების ხარჯზე ხდება, და, როგორც ილიუმჟინოვმა განაცხადა, ყალმუხეთის ბიუჯეტიდან არც ერთი რუბლი, არც ერთი დოლარი არ დაიხარჯება.

ადრე ილიუმჟინოვი აცხადებდა, რომ ჩატარდება იმ ქალაქების (ტოკიო, ხოშიმინი, გენუა...) კონკურსი, რომელთაც შეჯიბრების მოწყობა სურთ, შემდეგ თქვა, რომ ჩემპიონატი ელისტაში მოეწყობოდა. ახლა, მისი განცხადებით, შეჯიბრება ნახევარფინალების ჩათვლით ელისტაში უნდა ჩატარდეს, ფინალური მატჩი მსოფლიო პირველობაზე კი ლოზანაში. მთლიანად ჩემპიონატი სამ კვირას გაგრძელდება — 16 დეკემბრიდან 1998 წლის 8 იანვრამდე.

ფინალის ლოზანაში გამართვის შესახებ უკვე არის წინასწარი მოლაპარაკება სოკ-ის პრეზიდენტ ხუან ანტონიო სამარანჩთან. პარტიები ოლიმპიური მუზეუმის შენობაში ჩატარდება. პრეს-კონფერენციაში მონაწილეობდნენ ფიდეს ვიც-პრეზიდენტი გეორგიოს მაკროპულოსი (საბერძნეთი) და ჩემპიონატის ორგკომიტეტის თავმჯდომარე ვილი იკლიკი (ბელგია). მაკროპულოსმა ხაზი გაუსვა იმას, რომ მომავალი შეჯიბრება „თავისებური ხიდია გუშინდელ და ხვალინდელ ჭადრაკს შორის, თავისებური კომპრომისი ორ გამოჩენილ დიდოსტატს — ანატოლი კარპოვსა და გარი კასპაროვს შორის". ის, რომ მათ პირდაპირ ნახევარფინალში უშვებენ, სხვების, განსაკუთრებით კი ახალგაზრდა დიდოსტატების უკმაყოფილებას იწვევს. ამიტომ, როგორც იკლიკიმ განაცხადა, ჩამოყალიბდა ე.წ. „მოთამაშეთა საბჭო", რომელსაც ხელმძღვანელობს ცნობილი ჰოლანდიელი დიდოსტატი იან ტიმანი, რომელმაც ფიდესა და ორგკომიტეტთან ერთად მსოფლიო ჩემპიონატის დებულებაში დაზუსტება უნდა შეიტანოს.

საინტერესოა ერთი ამბავიც — პრესკონფერენციის მონაწილეებს საერთოდ არაფერი უთქვამთ იმის შესახებ, რომ ჩემპიონატში არავითარ შემთხვევაში თამაშს არ აპირებს თვით ჩემპიონი — გარი კასპაროვი!

პირველი ჯგუფი

ქუთათურთა სტუმრობამ ბევრ რამეზე აგვიხილა თვალი

ანუ ორიოდე სიტყვა თბილისის „დინამოსა" და ქუთაისის „ტორპედოს" მატჩზე

დინამო: ზოიძე, კალაძე, ზ. ჯელაძე, დიდავა, მაჭავარიანი, გოგიჩაიშვილი, კიკნაძე, ცქიტიშვილი, ყიზილაშვილი (დემეტრაძე), ანჩაბაძე (ხომერიკი), ჩხაიძე (დავითნიძე).
ტორპედო: კიკალეიშვილი, ხვადაგიანი, თურმანიძე, შ. ხუჯაძე, მაღლაკელიძე, ჯინჭარაძე (მ. მეგრელაძე), ქებაძე, გ. მეგრელაძე (შენგელია), აშვეთია, ვაჩიბერაძე.
გოლები: 1-0 ანჩაბაძე (39), 1-1 ვაჩიბერაძე (45), 1-2 აშვეთია (58), 2-2 ხომერიკი (66), 3-2 დემეტრაძე (87, პენ.), 3-3 შენგელია (90).
გააფრთხილეს: თურმანიძე, მ. მეგრელაძე, დავითნიძე, მაჭავარიანი, გოგიჩაიშვილი.
მსაჯი: ს. კვარაცხელია.

მატჩზე მისული მაყურებელი სასიამოვნო სიურპრიზის მოწმე გახდა — კარგა ხანია მას საქართველოს ჩემპიონატზე ასეთი მიმზიდველი მატჩი არ უნახავს. ამ შეხვედრამ ოპტიმისტურ განწყობილებაზე დაგვაყენა. თუ აქამდე ჩვენი ქვეყნის ჩემპიონს კვალში მიჰყვებოდნენ ბათუმისა და ფოთის გუნდები, ახლა საფეხბურთო ჰორიზონტზე კიდევ ერთი ძლიერი — ქუთათურთა კოლექტივი გამოჩნდა. მის აღზევებას უკავშირებენ ქალაქის მამებისა და „სიგმა-ბანკის" ერთობლივ მოწადინებას და აკი, სულ რაღაც სამიოდე თვეში შესაძლებელი გახდა საკმაოდ ბრძოლისუნარიანი, თამაშის საინტერესო ხელწერის გუნდის შექმნა.

განვლილმა მატჩმა ისიც დაგვანახვა, რომ ევროპის ჩემპიონთა ტურნირისათვის თბილისის „დინამოს" უთუოდ სჭირდება გაძლიერება — ასეთი გუნდით ჩემპიონთა ლიგაში მოხვედრაზე ოცნებაც კი არ შეიძლება. სულ ყოველთვის ლუქსემბურგისა და მისთანა ქვეყნების მსგავსი გუნდები ხომ არ შეგვხვდებიან! ივლისამდე ჯერ კიდევ საკმაო დროა და მწვრთნელებმა, ვფიქრობთ, მეტი ყურადღება უნდა დაუთმონ დაცვითი ხაზების გამაგრებას: ასე ძველმოდურად, სწორხაზოვნად საკუთარი კარის მისადგომებთან დღეს არავინ თამაშობს.

და კიდევ ერთი თვალშისაცემი გარემოება. ორივე გუნდის ფეხბურთელები, განსაკუთრებით ეს დინამოელებზე ითქმის, ხშირად მკაფიო ჟესტიკულაციით გამოთქვამდნენ უკმაყოფილებას მსაჯების მიმართ. ვფიქრობთ, ზუგდიდელი სერგო კვარაცხელია, სოხუმელი ავთანდილ სამხარაძე და გულრიფშელი გოჩა ცირდავა ასეთ საყვედურებს არ იმსახურებდნენ. მსაჯობა სწორედ ისეთი იყო, საზღვარგარეთ რომ ირჯებიან და ევროთასების ტურნირებისთვის მზადების პროცესში ჩვენი არბიტრების ასეთი მოქცევა მისასალმებელია. ისე, მაინც გასაკვირია, რა არ მოეწონათ მოთამაშეებს: არ იციან, რომ თანაგუნდელის მიერ ფეხით გაგზავნილი ბურთი მეკარემ ხელში არ უნდა აიღოს, ანდა, სახიფათო მომენტის აკრძალული ხერხის ჩაშლისათვის, უკეთეს შემთხვევაში, გაფრთხილება რომ ერგებათ?

ზემოთ ვთქვი, მატჩი საინტერესო გამოდგა-მეთქი და, პირველ რიგში, ეს სტუმართა დამსახურება უფროა. მათ პრაქტიკული ფეხბურთის ნიმუში გვიჩვენეს: მჭიდროდ აიყვანეს გოგიჩაიშვილი და ანჩაბაძე, ხოლო საყრდენი ნახევარმცველი შალვა ხუჯაძე მესამე ცენტრალურ მცველად მოგვევლინა.

დინამოელთა განლაგებაში ყველაფერი ძველებურად იყო, თუ არ ჩავთვლით, რომ მატჩის პირველ ნახევარში გოგიჩაიშვილი უფრო თავდამსხმელად მოგვევლინა.

მატჩის პირველი ტაიმი საშუალო ტემპში მიმდინარეობდა, თანდათან თბილისელთა უპირატესობა გამოიკვეთა. ისინი უფრო მეტხანს აკონტროლებდნენ ბურთს, მოედნის ცენტრშიც მათი ნახევარმცველები დომინირებდნენ. ასე რომ, დინამოელთა მიერ გატანილი ბურთიც ლოგიკური და გარდუვალი ჩანდა. აი, მერე კი ქუთაისელებმა მკვეთრად შეცვალეს თამაშის ტაქტიკა და აგრესიულად შეუტიეს მეტოქის კარს. ტაიმის ბოლო წუთზე აშვეთიამ და ვაჩიბერაძემ მშვენიერი „კედელი" გაითამაშეს და ეს უკანასკნელი ზოიძესთან პირისპირ დარჩა, 1-1.

მეორე ტაიმში სტუმართა ახალგაზრდა, მაგრამ უკვე საკმაოდ გამოცდილმა მწვრთნელმა სოსო ფრუიძემ ნახევარმცველ ჯინჭარაძის ნაცვლად უბერებელი ფორვარდი მერაბ მეგრელაძე გამოიყვანა და, უნდა ითქვას, ამ შეცვლამ გაამართლა: სტუმართა შეტევებმა უფრო აგრესიული ხასიათი მიიღო. აი, აქ კი გაირკვა, რომ დინამოელთა დაცვით რიგებში ყველაფერი წესრიგში არ იყო. ცხადია, ამან ანგარიშში ასახვაც ჰპოვა: საბრძოლო ფრე, 3-3.

ჯემალ ჯიპაშვილი

უნივერსიტეტელები გამოფხიზლდნენ

თსუ-შევარდენი (თბილისი) – ოდიში (ზუგდიდი) 3-1

თსუ: სიდამონიძე, გაგუა (ზ. გვაზავა), ვერემჩუკი, კანკავა, კობიაშვილი, მინდიაშვილი, კობესაშვილი (სულთანოვი), თელიაშვილი, მელქაძე, ბ. ქორიძე, ჩიგოშვილი (გოძიაშვილი).
ოდიში: ნაყოფია, ჭურღულია, გუჩუა, ჭედია, მიქაძე, ციკოლია (ვახანია), ახვლედიანი, ჯოჯუა, წიტაიშვილი (სვირავა), გაბედავა, კალანდაძე.
გოლები: 1-0 ჩიგოშვილი (5), 2-0 ვერემჩუკი (42), 3-0 ქორიძე (57), 3-1 სვირავა (90).
მსაჯი: თ. ლაცაბიძე (სურამი).

მასპინძლებმა მეორე წრე ძალზე წარუმატებლად დაიწყეს და ამ შეხვედრის შედეგს პრინციპული მნიშვნელობა ჰქონდა, ვინაიდან გამარჯვების შემთხვევაში თსუ მოშორდებოდა აუტსაიდერთა სახიფათო ზონას.

უნივერსიტეტელებს ამ შეხვედრაში, გაფრთხილების გამო, აკლდათ თავდასხმის ლიდერი ჟუბა ჩუხუა. მისი ადგილი ამპლუით ნახევარმცველმა გიორგი ქორიძემ დაიკავა და საკმაოდ წარმატებულადაც. სხვა ტაქტიკური გადაადგილება მასპინძლების რიგებში არ მომხდარა. ზუგდიდელი ფეხბურთელები შესუსტებული შემადგენლობით გამოვიდნენ. მათმა ძირითადმა მეკარემ — მამუკა აბუსერიძემ და თავდამსხმელმა მამუკა ფანცულაიამ, ტრავმის გამო, ვერ მიიღეს მონაწილეობა ამ შეხვედრაში. მცველი კვიტატიანი კი ხელმძღვანელობამ გუნდიდან გარიცხა. ზუგდიდის ფეხბურთელებს არც მთავარი მწვრთნელი მურთაზ ხურცილავა ჩამოჰყოლიათ. თავისი გუნდის თამაშის ხილვას ზესტაფონის „მარგვეთისა" და ბათუმის „დინამოს" შეხვედრაზე დასწრება ამჯობინა, რაც, ალბათ ,იმით აიხსნებოდა, რომ ბათუმში ზუგდიდელებს თასის ნახევარფინალის განმეორებითი მატჩი ელით და მათი მთავარი მწვრთნელი აკვირდებოდა მეტოქის თამაშს.

რაც შეეხება შეხვედრას, იგი სწრაფი ტემპით წარიმართა და პირველ ნახევარში მასპინძლების სრული უპირატესობა იგრძნობოდა. მათ შეხვედრის დებიუტშივე მოახერხეს დაწინაურება. ეს მეკარესთან პირისპირ გასულმა ჩიგოშვილმა შეძლო.

გატანილი გოლის შემდეგ უნივერსიტეტელები უფრო გააქტიურდნენ და გოლის გატანის უამრავი მომენტი შექმნეს. განსაკუთრებით შეტევის მარცხენა ფრთა — მინდიაშვილი აქტიურობდა, რომელსაც მხარი აუბა ქორიძემაც. სტუმართაგან მხოლოდ ვალტერ გუჩუას გამოყოფა თუ შეიძლებოდა. იგი იწყებდა გუნდის შეტევებს და მწვავე გადაცემებითაც ამარაგებდა თავდამსხმელებს.

პირველი ნახევრის მიწურულს სტუმართა მცველები ხელოვნური თამაშგარეს შექმნას შეეცადნენ, რითაც ისარგებლა თსუს ცენტრალურმა მცველმა დიმიტრი ვერემჩუკმა, გავიდა მეკარის პირისპირ და ანგარიში ორამდე გაზარდა.

მეორე ნახევარში მეტოქეთა გუნდებში ცვლილება მოხდა. მასპინძლებმა უფრო დაცვაზე იზრუნეს — ნახევარმცველ კობესაშვილის ნაცვლად მცველი სულთანოვი გამოვიდა, მაგრამ ეს სრულებითაც არ დატყობია მათ შეტევებს.

სტუმრები ძირითად კონტრშეტევებზე აგებდნენ თამაშს და ცდილობდნენ ფლანგებიდან შეტიათ, მაგრამ მოწოდების სიმაღლეზე იყო მასპინძელთა მეკარე სიდამონიძე.

უნივერსიტეტელების ერთ-ერთ შეტევაზე მარჯვნიდან შესულმა მელქაძემ საჯარიმოს მისადგომებთან ჩაწოდა ბურთი, სტუმართა მეკარე შეცდა და ქორიძემ მესამედ აიღო მოწინააღმდეგის კარი.

შეხვედრის ასეთ მსვლელობას არავინ ელოდა. სტუმრებმა ბოლო ათი წუთი მთლიანად მოწინააღმდეგის კარის მისადგომებთან გაატარეს და შეხვედრის 90-ე წუთზე მოახერხეს კიდეც პრესტიჟის გოლის გატანა. მარცხნიდან ჩამოწოდებულ ბურთს სვირავამ სიდამონიძის კარის ბადეში მიუჩინა ადგილი.

გოგა ლომიძე

მეორე ჯგუფი

საქართველოს ეროვნული ჩემპიონატი ფეხბურთში

აღმოსავლეთი ზონა. XXX ტური

შსს აკადემია (თბილისი) – დინამო-2 (თბილისი) 0-1 (0-1)
შსს აკადემია: ნადიბაიძე (კუტალაძე), ჩადუნელი, ჭოხონელიძე, ჭანკოტაძე, მაისურაძე, მოსიაშვილი, მეტრეველი, ალავიძე, ბოკერია, კაკაშვილი, ტილკავაშვილი.
დინამო–2: ლომაია, მესხი, შაშიაშვილი, ქემოკლიძე, მაისურაძე, გემეზაშვილი, ბაჯელიძე (კოტორაშვილი), კოხრეიძე, კვარაცხელია (გონჩაროვი), მიქაძე, ხუციშვილი (ჩალაძე).
გოლი: ხუციშვილი (16).
მსაჯი: ო. გუნთაძე (ლანჩხუთი).

ლიდერთა ჯგუფში შემავალ ამ გუნდების შეხვედრას დიღმის ბაზაზე საკმაო მაყურებელი ჰყავდა. თამაშმაც გაამართლა და თავიდანვე ცხარე ბრძოლა გაჩაღდა. პირველი სახიფათო მომენტი „შსს აკადემიის" კართან შეიქმნა, როცა ხუციშვილის ახლო მანძილიდან დარტყმული ბურთი ოდნავ ასცდა კარს. ამას მოჰყვა „აკადემიის" გუნდის გააქტიურება და ჯერ კაკაშვილმა, შემდეგ კი მეტრეველმა ვერ გამოიყენეს ანგარიშის გახსნის რეალური შანსი. სამაგიეროდ, კარგად გაისარჯა დინამოელი ხუციშვილი და „მაკრატელა" დარტყმით დააწინაურა თავისიანები. ამ ულამაზესმა გოლმა დიდი ალტაცება გამოიწვია მაყურებელთა შორის. ამის შემდეგ თამაში უფრო გამწვავდა და, ცოტა არ იყოს, უხეშობის ელფერიც მიიღო. „დინამო-2"-მა კონტრშეტევებზე ააგო თამაში. მის რიგებში აქტიურობდა თავდამსხმელთა დუეტი — მიქაძე-ხუციშვილი. ტაიმის მიწურულს „შსს აკადემიის" ნახევარმცველს ალავიძეს გაუცუდდა კარგი საგოლე მომენტი.

მეორე ტაიმმაც ორმხრივ იერიშებში ჩაიარა. 54-ე წუთზე დინამოელებმა სწრაფი გარღვევა განახორციელეს და კვარაცხელიას უძლიერესი დარტყმა ძელს მოხვდა. სამიოდე წუთში უკვე ბაჯელიძის მწვავე პასის შემდეგ მეკარესთან პირისპირ დარჩა მიქაძე, მაგრამ დაახანა და დაკარგა ბურთი. კაკაშვილმა, რომელიც გამოირჩეოდა აქტიურობით, ორჯერ სახიფათოდ დაარტყა შორიდან, მაგრამ, არაზუსტად.

შეხვედრის ბოლო წუთებში დინამოელები ყრუ დაცვაში არ დამდგარან და მეტოქეს შტურმის განხორციელების საშუალება არ მისცეს. შეცვლაზე გამოსული კოტორაშვილი სწრაფი რეიდების წყალობით აძნელებდა „შსს აკადემიის" მცველების ყურადღების მიპყრობას, და მაინც, „შსს აკადემიას" შეეძლო ქულის აღება: დინამოელთა საჯარიმო მოედანზე არეულობის დროს კაკაშვილმა მოახერხა დარტყმა, მაგრამ ლომაიამ შესანიშნავად ითამაშა.

საბოლოოდ „დინამო-2"-მა მორიგი გამარჯვება მოიპოვა და მტკიცედ დამკვიდრდა ლიდერთა ჯგუფში.

ილია ნანობაშვილი

ასკ (თბილისი) – „დურუჯი" (ყვარელი) 1-0
ასკ: გომარელი, პაპუაშვილი, გელაშვილი, ხუბეჯიშვილი, გველესიანი, სუხიტაშვილი, მონასელიძე, მაისურაძე, პარასკევაშვილი, ამირიძე, ტარიელაშვილი.
დურუჯი: წოდოლიშვილი, ბეუქლიშვილი, ხაჩიშვილი, ხანდირაძე, დავითაშვილი, ცინცაძე (ვაზაშვილი, 46), მოსიაშვილი (კუპრაშვილი 46), ოსეფაშვილი, ქარენაშვილი, ჯუღოშვილი, წიწრიაშვილი (სომხიშვილი 68).
გოლი: მონასელიძე (60).
გააფრთხილეს: პაპუაშვილი, ამირიძე, ხანადირაძე.
გააძევეს: ხანადირაძე, მონასელიძე.
მსაჯი: ლ. ფანიაშვილი (თბილისი).

მატჩი მასპინძელთა უპირატესობით აღინიშნა, სტუმრებმა თამაში კონტრშეტევებზე ააგეს, მაგრამ არაფერი გამოუვიდათ, რადგან არმიელთა მცველები ყურადღებით დარაჯობდნენ სტუმართაგან ყველაზე აქტიურ ჯუღოშვილს. ამან სტუმართა შეტევებს სიმწვავე მოაკლო. რაც შეეხება მასპინძლებს, მათ უკვე მე-5 წუთზე შეეძლოთ ანგარიშის გახსნა, მაგრამ სუხიტაშვილმა ხელსაყრელი პოზიციიდან ბურთი ააცილა კარს. ასკ-ს ფეხბურთელებს კიდევ ჰქონდათ რამდენიმე საგოლე მომენტი: ჯერ მაისურაძეს შეეძლო თავის გამოჩენა, როდესაც მეკარის პირისპირ დარჩა, მაგრამ წოდოლიშვილმა იმარჯვა. შემდეგ ანგარიშის გახსნის კარგი შესაძლებლობა ჰქონდა მონასელიძეს, რომლის ძლიერად დარტყმული ბურთი [illegible] მოიგერია მეკარემ. „დურუჯმა" პირველ ნახევარში მხოლოდ ის შეძლო, რომ სწრაფი კონტრშეტევა განახორციელა, მაგრამ წიწრიაშვილის შორეული დარტყმა, მეკარემ კუთხურზე „გაუშვა".

მეორე ნახევარში თამაში უფრო გამოცოცხლდა. იმატა უხეშობამაც. მალე ასკ-ს ფეხბურთელთა ერთ-ერთი სახიფათო შეტევა გოლით დასრულდა: მონასელიძემ 20-22 მეტრიდან უძლიერესი დარტყმით აიღო სტუმართა კარი. ამან კიდევ უფრო დაძაბა მდგომარეობა. მინდორზე კონფლიქტიც წარმოშვა და ზოგიერთმა მოთამაშემ კრივშიც „წაივარჯიშა", რისთვისაც მსაჯმა 73-ე წუთზე სამართლიანად გააძევა ხანადირაძე და მონასელიძე.

მატჩის მიწურულს სტუმართა ფეხბურთელი ჯუღაშვილი მეკარის პირისპირ დარჩა, მაგრამ ბურთი ააცილა მიზანს.

ამ გამარჯვებით ასკ მყარად დამკვიდრდა მესამე ადგილზე, ხოლო რაც შეეხება „დურუჯს", ამ გუნდს დიდი ბრძოლა მოუწევს ჯგუფში ადგილის შესანარჩუნებლად.

ირაკლი შენგელია

სხვა შედეგები: ლოკომოტივი — თსუ-შევარდენი-2 2-1, თორი — მესხეთი 3-2, შსს აკადემია — დინამო-2 0-1, ავაზა — ენერგეტიკოსი 0-3, ქინერი — ცხინვალი 2-7, იბერია — 35-სტუ 5-0, არმაზი — მორკინალი 0-1, კოდაკო — ჭაბუკიანი 1-0, მრეტები — შირაქი 1-2.

გათამაშების ცხრილი

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ
მორკინალი	28	23	4	1	69–8	73
ლოკომოტივი	28	22	6	0	61–8	72
ასკ	28	20	1	7	58–33	61
ცხინვალი	27	19	1	7	57–27	58
დინამო–2	28	17	5	6	80–21	56
შსს აკადემია	28	14	7	7	60–26	49
კოდაკო	28	14	6	8	42–32	48
არმაზი	28	15	2	11	63–45	47
შირაქი	28	12	10	6	38–31	46
იბერია	28	14	2	12	43–36	44
თორი	28	13	4	11	34–45	43
თსუ–შევარდენი–2	27	10	1	16	32–53	31
35–სტუ	28	7	8	13	39–50	29
მრეტები	28	6	7	14	31–47	25
ენერგეტიკოსი	28	8	4	16	35–60	23
მესხეთი	28	6	3	19	35–68	21
დურუჯი	28	4	5	19	17–69	17
ქინერი	28	6	3	19	36–94	16
ჭაბუკიანი	28	3	6	19	22–51.	15
ავაზა	28	2	3	23	22–70	9

შენიშვნა: „ავაზა" გამოეთიშა გათამაშებას, მაგრამ, რადგან 50 პროცენტზე მეტი მატჩი გამართა, მისი შედეგები გაუქმებული არაა, ხოლო დარჩენილ მატჩებში მას ჩაეთვლება წაგება ანგარიშით 0-3.

დასავლეთი ზონა. XXIV ტური

დინამო-2 — კოლხეთი-2 0-0, მაღაროელი — მეშახტე 1-0, ეგრისი — მერცხალი 1-0, სალხინო — იმერეთი 1-0, ტორპედო-2 — ოდიში-2 0-4.

მალე სპონსორი ეყოლება

საზღვარგარეთ, ყველა ცივილიზებულ ქვეყანაში ფეხბურთში ეროვნულ ჩემპიონატებს თავისი სპონსორები ჰყავთ. ავიღოთ თუნდაც ჩვენი ჩრდილოელი მეზობელი — რუსეთი: იქაურ პირველობას სახელგანთქმული „სტიმოროლი" მფარველობს. როგორაა ამ მხრივ ჩვენში საქმე? უკვე მერვე საფეხბურთო ეროვნული ჩემპიონატი იწურება, სპონსორი კი დღემდე არ გამოჩენილა. და აი, შევიტყვეთ, რომ ამას წინათ, თბილისის „დინამოს" კლუბის პრეზიდენტს, იმავდროულად უეფას კომიტეტის წევრს მერაბ ჟორდანიას, რამდენიმე ცნობილი კომპანია დაუკავშირდა. ესენია გერმანელები — „ტელესპორტი" (მას სფფ-სთან აქვს გაფორმებული ხელშეკრულება), „სპორტ-მედია" და ერთ-ერთი ჰამბურგული ფირმა. სპონსორობის სურვილი გამოუთქვამს აგრეთვე ცნობილ იტალიურ კომპანიასაც.

წაგება ჩაუთვალეს

„ლელოს" წინა ნომერში შეგატყობინეთ ონში მომხდარი ამბავი: მეორე ჯგუფის დასავლეთის ზონის XXIII ტურის მატჩში ადგილობრივი „მამისონი" გათამაშების ლიდერს ჭიათურის „მაღაროელს" მასპინძლობდა. ონელებმა განაცხადში რამდენიმე შეუყვანელი ფეხბურთელი ათამაშეს. და აი, შედეგი საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის სადისციპლინო კომისიის სხდომაც, რომელზეც ყალბისმქმნელ გუნდს ჩაუთვალეს წაგება 0-3. ამავე სხდომაზე უნდა განხილულიყო მერანელი ფეხბურთელის დემურ კაკუბავას საკითხიც (იგი გაძევებული იყო თბილისის „დინამოსა" და „მერანი-91"-ის თასის ნახევარფინალურ მატჩში). კომისიამ მიიჩნია, რომ წარმოდგენილი საბუთები და ინფორმაცია სრულყოფილი არაა. ამიტომ კაკუბავას თაობაზე მსჯელობა გადაიდო.

უმაღლესი ტექნიკური შედეგები

სამგურალი (წყალტუბო) – სამტრედია 2-1
სამგურალი: ქვაჩახია, გელაშვილი (ლ. ქობულაძე), გ. ჯანელიძე (მანაგაძე), კოღუაშვილი, გოგელიძე, ძაგნიძე, ვაშაკიძე, თევდორაძე, გ. კვარაცხელია, ხურცილავა, ჯანაშია.
სამტრედია: სტურუა, ანჯაფარიძე, გეგეშიძე, ლორია, პაელიაშვილი (ვეკუა), ფრანგიშვილი, შ. ჩომახიძე, გ. ჭელიძე, მარკოზია, იევჩიანი, დარსაძე (ცომაია).
გოლები: 1-0 ხურცილავა (47), 2-0 გოგელიძე (53), 2-1 დარსაძე (56).
გააფრთხილეს: ფრანგიშვილი
მსაჯი: გ. ასკარ-ოღლი (ქარელი)

მარგვეთი (ზესტაფონი) – დინამო (ბათუმი) 1-3
მარგვეთი: მერკვილიშვილი, დ. ჭელიძე, გურიელიძე, თ. გაბრიჭიძე (მალადურაძე), ლაჩავა, მოსიკაშვილი, სულაკაძე, გეწაძე, უგულავა (შავგულიძე), უკლება, გუბელაძე.
დინამო: ტოგონიძე, ი. მახარაძე, მინდაძე, სიჭინავა, შეყილაძე, თორლაშვილი, მ. მახარაძე, ღლონტი, ტუღუში, უჯმაჯურიძე, ა. მუჯირი.
გოლები: 1-0 მოსიკაშვილი (48), 1-1 სიჭინავა (56), 1-2 ტუღუში (69), 1-3 მუჯირი (90).
მსაჯი: თ. ლორთქიფანიძე (თბილისი).

მერანი-91 (თბილისი) – დილა (გორი) 1-0
მერანი: დოლიძე, ლ. ამბიძე, ქველაძე, გოგიბერიშვილი, ჯიშკარიანი, გ. ქორიძე, ბ. კვარაცხელია, გოგიტაძე, ბ. ამბიძე (ბაკურაძე), გოდერძიშვილი, გაბისონია (ცქიფურიშვილი).
დილა: ვოლკოვი, ფეზუაშვილი (აკოფიანი), ფხალაძე, ჯ. გაგნიძე, თარღნიშვილი, ხ. გაგნიძე, მარეხაშვილი, მჭედლიშვილი, ჯალაბაძე, ციცქიშვილი (ხორგუაშვილი), გვაზავა.
გოლი: გოდერძიშვილი (58).
გააფრთხილეს: ჯიშკარიანი, გვაზავა, ცქიფურიშვილი.
მსაჯი: ეს ხილაგავა (თბილისი)

კოლხეთი-1913 (ფოთი) – გორდა (რუსთავი) 1-0
კოლხეთი: გოგუა, ე. გვასალია, კაკაჩია, ტორჩინავა, გოროზია, ამაშუკელი, ფანჩულიძე, მახარაძე (ქობულაძე), სოლოღაშვილი (მიქაბერიძე), გ. დარასელია, ღადანიძე.
გორდა: ქორიძე (კოროშინაძე), ფაცურია, ბექაური, პატარიძე, სახვაძე, გაბელაია, მელაძე, არსოშვილი, კედელაშვილი, მეტრეველი, ჩელებაძე.
გოლი: მიქაბერიძე (83)
გააფრთხილეს: ჩელებაძე, ქორიძე, ე. გვასალია, ამაშუკელი, ფაცურია, ტორჩინავა.
მსაჯი: პ. დოგრაშვილი (ქუთაისი).

კახეთი (თელავი) – სიონი (ბოლნისი) 2-0
კახეთი: ასლანაძე, ალადაშვილი, წიკლაური, ტარუღაშვილი, ჯიკაევი, ფოფხაძე, ჯაშიაშვილი (ბოჭორიშვილი), ტოკლიკაიშვილი (მაზანაშვილი), შონია, ბაბულაიძე, ღვინიაშვილი (მესხიძე).
სიონი: ჩლაიძე, ჩომახიძე, ყაველაშვილი, ყიფშიძე, შაკიაშვილი, ნ. სამხარაძე (მეფარიშვილი), ხოსროშვილი, ტარტარაშვილი, გოგოლაძე, ჯაგიდისი (ჭანტურია), მოსეშვილი.
გოლები: ფოფხაძე (39), ბაბულაიძე (60, პენ.)
გააფრთხილეს: ჩომახიძე, ჯიკაევი.
მსაჯი: ო. გუნთაძე (თბილისი).

მსოფლიო ჩემპიონატი ფეხბურთში ● მეოთხე ევროპული შესარჩევი ჯგუფი

FRANCE 98
COUPE DU MONDE

გამოკვეთილი ლიდერი

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
შოტლანდია	6	4	2	0	7-0	14
ავსტრია	4	2	1	1	3-3	7
შვეცია	4	2	0	2	7-4	6
ესტონეთი	4	1	1	2	1-3	4
ბელორუსია	4	1	1	2	3-7	4
ლატვია	4	0	1	3	3-7	1

ამ ჯგუფში ჯერჯერობით დიდ მოულოდნელობად ითვლება მსოფლიოს წინა ჩემპიონატის პრიზიორის, შვეციის ნაკრების მარცხიანი თამაში. მართალია, ამ გუნდის აშკარა უკუსვლა ჯერ კიდევ ევროპის პირველობის შესარჩევ თამაშებში შეიმჩნეოდა, როცა შვედებმა ვერ შეძლეს ფინალის საგზურის მოპოვება. მიმომხილველები თვლიდნენ, რომ მრავალნაცადი მწვრთნელი თომას სვენსონი, რომელიც მარცხის მიუხედავად მაინც დარჩა ნაკრების ხელმძღვანელად (1994 წელს მსოფლიო პირველობაზე მოპოვებული წარმატების გამო), შეძლებდა მდგომარეობის გამოსწორებას. ჯერჯერობით ეს არ ჩანს. ეტყობა, შვედური ფეხბურთის კრიზისის მიზეზები ღრმაა და ზედაპირული ღონისძიებებით მას ვერ უშველი.

დღეისათვის ჩატარებული 4 თამაშიდან შვედების მდგომარეობა, თუ მთლად უნუგეშო არა, ყოველ შემთხვევაში, მეტად მძიმეა — მათ ორი თამაში მოიგეს და ამდენივე წააგეს. ჯგუფში, სადაც სამი აშკარა აუტსაიდერია, ერთადერთი იმედია უშუალო კონკურენტებთან მოგება.

შესარჩევი შეჯიბრება შვედებმა დაიწყეს ჯერ სტოკჰოლმში ბელორუსების დამარცხებით (5-1), შემდეგ კი რიგაში ლატვიელებსაც მოუგეს (3-1). საინტერესოა, რომ სვენსონმა სცადა შეეცვალა განთქმული მეკარე თომას რაველი (რომელსაც დღეისათვის ნაკრებში 137 მატჩი აქვს ჩატარებული და მსოფლიო რეკორდამდე, რომელიც 147 მატჩით საუდის არაბეთის მოთამაშე მაჯიდ აბდულას ეკუთვნის, არც ისე ბევრი უკლია). მის ნაცვლად ბელორუსებთან და ლატვიელებთან ითამაშა ბენგტ ანდერსონმა. შემდეგში კარში ისევ რაველი ჩადგა და უფრო ძლიერ მეტოქეებთან ითამაშა.

ამ ორ ნაკრებთან მოგებას შვეციაში დიდი ენთუზიაზმი არ გამოუწვევია, რადგან ბელორუსიის ნაკრებიც საკმაოდ სუსტია და ლატვიისაც. ამასობაში, 31 აგვისტოს ვენის „პრატერშტადიონზე“ (40 ათასი მაყურებლის დასწრებით) ერთმანეთს შეხვდა ფინალში გასვლის ორი სხვა პრეტენდენტი. აი მათი შემადგენლობაც: ავსტრია — კონსელი, შოპი, შიოტელი, პფეფერი, ფაიერზინგერი, მარასეკი, რამუში (ოგრისი, 77), კიუბაუერი, პოლსტერი (ზაბიცერი, 68), ჰერცოგი, ჰერაფი. შოტლანდია — გორამი, ბიორლი, ბოიდი, კოლდერვუდი, ჰენდრი, თ. მაკინლი, ფერგიუსონი, მაკოლი, მაკკოისტი (დიური, 75), მაკალისტერი, დ. კოლინზი. თამაში საკმაოდ უინტერესო გამოდგა, დაცვითი ხაზები აშკარად სჯობდნენ თავდამსხმელებს, თუმცა, ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ მასპინძლებს ჰქონდათ გოლის გატანის ორი აშკარა შესაძლებლობა. ფრე — 0-0. ასეთი შედეგი, რა თქმა უნდა, უპირველეს ყოვლისა, სწორედ შვედებს აძლევდა ხელს, მაგრამ...

9 ოქტომბერს სტოკჰოლმში გაიმართა ჯგუფის კიდევ ერთი მეტად მნიშვნელოვანი მატჩი. ერთმანეთს შეხვდნენ შვედები და ავსტრიელები. გადავხედოთ გუნდების შემადგენლობას: შვეცია — რაველი, რ. ნილსონი, პ. ანდერსონი, მიორკლუნდი, შვარცი, ინგესონი (მილდი, 78), ტერნი, ზეტერბერგი, ბლუმკვისტი, დალინი (ა. ანდერსონი, 84), კ. ანდერსონი (ლარსონი, 43). ავსტრია — კონსელი, ფაიერზინგერი, შიოტელი, პფეფერი, შოპი (ჰათცი, 78), ჰერეფი, ვეტლი, ჰიუტერი, პოლსტერი.

მკითხველი უეჭველად მიაქცევს ყურადღებას, რომ მასპინძელთა გუნდში, რაველის გარდა, ბევრი სხვა ვეტერანიც თამაშობდა, რომლებიც ჯერ კიდევ ევროპის 1992 წლის ჩემპიონატში მონაწილეობდნენ. სვენსონის უმთავრეს შეცდომად მიმომხილველები იმას თვლიან, რომ მან დროზე არ იზრუნა ნაკრების გაახალგაზრდავებისათვის. რაც შეეხება ავსტრიელებს, ადრე მათ ევროპაში ნაკლებად უწევდნენ ანგარიშს. ახლა კი გამოირკვა, რომ გარდა ჰერცოგისა, რომელსაც ბუნდესლიგაში „ალპების მარადონას“ უწოდებენ (არის „კარპატების მარადონაც“ — ჰაჯი!) და პოლსტერისა, რომელსაც გულშემატკივრები ხუმრობით „გოლსტერს“ ეძახიან, ამ ნაკრებს კიდევ ჰყავს ჩინებული ოსტატები, კერძოდ მეკარე კონსელი. იგი გვარით ძალიან ჩამოგავს ავსტრიელთა ადრინდელ მეკარეს — კონსილიას, და არც თამაშის დონით ჩამოუვარდება. კერძოდ, მან ძალიან ისახელა თავი სტოკჰოლმის მატჩში, იმ სტადიონზე, სადაც, როგორც გამოირკვა, ავსტრიელებს 64 წლის განმავლობაში არ მოუგიათ.

თამაშის დასაწყისშივე ჰერცოგმა გახსნა ანგარიში. 30-ე წუთზე შვედებს საშუალება ჰქონდათ 11-მეტრიანით გაეთანაბრებინათ ანგარიში, მაგრამ კონსელმა მოიგერია კენეტ ანდერსონის დარტყმა. სტუმრებმა მოიპოვეს ძნელი, მაგრამ მეტად მნიშვნელოვანი გამარჯვება — 1:0.

მაკალისტერი

ამ დამსახურებული, მაგრამ მაინც რამდენადმე მოულოდნელი გამარჯვების შემდეგ ავსტრიელებმა, შეიძლება ითქვას, ფინალში გასვლის „განაცხადი“ შეიტანეს. ახლა ისინი ინტერესით დაელოდნენ შოტლანდია — შვეციის მატჩს, რომელიც 10 ნოემბერს გლაზგოში გაიმართა. ამ მომენტისათვის შოტლანდიელებს ჰქონდათ ორი მოგება და ერთი ფრე, შვედებს კი — ორი მოგება და ერთი წაგება. ინტერესი მატჩისადმი, გასაგებია, დიდი იყო. მას, განთქმულ „აიბროკსის“ სტადიონზე, 50 ათასი მაყურებელი დაესწრო. ორივე მხარემ თამაშამდე განაცხადა, რომ მხოლოდ გამარჯვება აძლევდათ ხელს. გუნდები ასეთი შემადგენლობით თამაშობდნენ: შოტლანდია — ლეიტონი, მაკნამარა (ლამბერტი, 46), ბოიდი, კოლდერვუდი, ჰენდრი, თ. მაკინლი, ბიორლი, ბ. მაკინლი, ჯეკსონი (გალახერი, 78), მაკგინლი (მაკოისტი, 85), კოლინზი. შვეცია — რაველი, ა. ნილსონი, პ. ანდერსონი, ბიორკლუნდი, სუნდგრენი, ზეტენბერგი (ა. ანდერსონი, 76), ალექსანდერსონი (ჰ. ლარსონი, 68), ტერნი, დალინი (კ. ანდერსონი, 17), ბლუმკვისტი. საყურადღებოა, რომ შოტლანდიელთა მწვრთნელ კრეიგ ბრაუნს ყოველი მატჩის წინ ნამდვილი თავსატეხი აქვს — ორი ვეტერანი მეკარიდან რომელი აირჩიოს: ლეიტონი თუ გორამი. ამჯერად მან მაინც 38 წლის ჯიმ ლეიტონი აირჩია, თუმცა სტატისტიკოსებს არ გამოეპარათ ერთი რამ: თურმე ორ წინა კალენდარულ მატჩში ედინბურგის „ჰიბერნიანსის“ შემადგენლობაში ამ მრავალნაცადმა გოლკიპერმა გაუშვა... 11 ბურთი! ეს ასეა, მაგრამ შვედებთან ლეიტონმა ჩინებულად ითამაშა და გოლი არ გაუშვია. მატჩის ბედი კი გადაწყვიტა ერთადერთმა ბურთმა, რომელიც მერვე წუთზე ინგლისის მეორე დივიზიონში მოთამაშე 32 წლის ჯონ მაკგინლიმ გაიტანა — 1:0.

ერთი სიტყვით, შვედების ორი სასტარტო მოგების შემდეგ ზედიზედ ორი წაგება მოჰყვა. მათი მდგომარეობა უაღრესად მძიმე, მაგრამ მთლად უიმედო არაა. ახლა, თუ ფინალში გასვლა უნდათ, მათ სტოკჰოლმში უნდა მოუგონ შოტლანდიელებს და ვენაში — ავსტრიელებს. ამოცანა მეტად ძნელია, მაგრამ მთლად გადაუწყვეტლად არავის ეჩვენება. შვედებისათვის, რა თქმა უნდა, დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა 2 აპრილის მატჩს გლაზგოში. აიბროკსის სტადიონზე შოტლანდიელებსა და ავსტრიელებს შორის (მას 43 ათასი მაყურებელი ესწრებოდა). აქ შვედებისათვის ფრიად სასურველი იქნებოდა ფრე, მაგრამ მასპინძლებმა აღმავლობით ითამაშეს და გაიმარჯვეს ანგარიშით 2-0. ბურთები 24-ე და 77-ე წუთებზე გალახერმა გაიტანა.

ახლა კი რამდენიმე სიტყვა იმ სამი ნაკრების შესახებ, რომლებიც ჯერჯერობით ამ ჯგუფში, რომ იტყვიან, „გასაწკეპლი ბიჭების“ როლს ასრულებენ და ქულებსაც მხოლოდ ერთმანეთთან თუ იღებენ. ესტონეთის ფეხბურთის ფედერაციამ ნაკრების მწვრთნელად მიიწვია ისლანდიელი სპეციალისტები ტეიტურ ტორდარსონი, რომლის სახელი უკვე ოქროს ასოებით ჩაიწერა ესტონეთის სპორტის ისტორიაში. საქმე ის არის, რომ სწორედ ამ მწვრთნელის ხელმძღვანელობით ესტონეთის ნაკრებმა პირველი ოფიციალური მატჩი მოიგო — ბელორუსებთან 1:0. ამ შეხვედრაში თავი გამოიჩინა მეკარე მარტ პოომმა. რაც შეეხება ბელორუსიის ნაკრებს, მას ამას წინათ სათავეში ჩაუდგა ახლო წარსულში კარგად ცნობილი ოსტატი არზამასცევი. მისი წამყვანი ფეხბურთელები რუსეთის ლიგებში თამაშობენ და არც თუ ისე ურიგოდ. ევროპის პირველობის შესარჩევ ტურნირში, როგორც მკითხველს მოეხსენება, ბელორუსებმა სენსაციური გამარჯვება იზეიმეს ჰოლანდიელებთან და არ არის გამორიცხული, რომ მსგავსი რამ ახლანდელ რომელიმე მატჩშიც შეძლონ. ლატვიის ნაკრებს წარსულში რიგის „დაუგავას“ ცნობილი ფეხბურთელი იანის გილისი ხელმძღვანელობს. გუნდი უმეტესად რუსი ფეხბურთელებისაგან შედგება, და, როგორც მიმომხილველები აღნიშნავენ, საშუალო დონის მოთამაშეები ჰყავს. ზოგი შეხვედრა ლატვიის ნაკრებმა ურიგოდ როდი წარმართა, მაგრამ იგი თმობს მეორე ტაიმს, ბოლომდე ვერ უძლებს დაძაბულობას.

დიახ, ამ ჯგუფში ერთბაშად სამი აუტსაიდერია, მაგრამ შემდეგში ზოგი რამ მათზეც იქნება დამოკიდებული. ახლა საკითხავი ის არის, რომელ პრეტენდენტს დაჯაბნიან ისინი, თუ სულაც ბოლომდე განაგრძობენ ქულების „დარიგებას“.

უახლოესი შეხვედრები 30 აპრილს გაიმართება. ალბათ, დიდი შეცდომა არ მოგვივა, თუ ავსტრია-ესტონეთის მატჩის ბედს წინასწარ გადაწყვეტილად მივიჩნევთ, ბელორუსია-ლატვიის შეხვედრას ლიდერთა ჯგუფისათვის, ცხადია, არსებითი მნიშვნელობა არა აქვს. სამაგიეროდ, მეტისმეტად პრინციპული და მნიშვნელოვანია შვეცია-შოტლანდიის შეხვედრა სტოკჰოლმში. მასპინძლებისათვის ყოველგვარი სხვა შედეგი, მოგების გარდა, სრულ იმედის გაცრუებას ნიშნავს. თუმცა, შეიძლება მოგებაც საბოლოო ანგარიშით საკმარისი არ აღმოჩნდეს, მაგრამ ცდა ბედის ნახევარიაო, ნათქვამია...

ბივი თორელი

საზღვარგარეთის ფეხბურთის ვარსკვლავები

იარი ლიტმანენი

„აიაქსი“ მსოფლიოს საუკეთესო გუნდების ლიდერია. კლუბი ყოველ წელიწადს ეთხოვება რამდენიმე თავის აღზრდილს, მაგრამ მაინც ინარჩუნებს მაღალ შედეგებს. ამ გუნდში გამოირჩევა №10 მოთამაშე – ფინელი ფეხბურთელი იარი ლიტმანენი.

დაიბადა: **1973 წლის 7 ნოემბერს.**

ტიტულები: **ჰოლანდიის ჩემპიონი (1994-1995-1996),**
ჰოლანდიის თასის მფლობელი (1993),
ჩემპიონთა თასის მფლობელი (1995)
და ფინალისტი (1996),
ევროპის 1995 წლის №3 ფეხბურთელი,
სუპერთასის და საკონტინენტთაშორისო თასის მფლობელი.

ძნელად, რომ რომელიმე ფეხბურთელს ჰქონდეს ისეთი კურიოზული თავგადასავლები, როგორც იარი ლიტმანენს. ფინეთში ფეხბურთი ისეთი პოპულარობით ვერ სარგებლობს, როგორც ჰოკეი ან ზამთრის სპორტის სხვა სახეობები. არც პატარა იარის ჰქონდა რაიმე საერთო ტყავის ბურთთან. იგი თავიდანვე ცოტა ახირებულ ბავშვად ითვლებოდა, ბევრს ჩხუბობდა და, თქვენ წარმოიდგინეთ, სვამდა კიდეც, თანაც ხშირად.

ერთხელაც, როცა სტადიონზე მისი თანატოლები ბურთს დასდევდნენ, გამოიარა ნასვამმა იარიმ და თვითონაც ჩაერთო თამაშში. თავიდან იგი სასაცილოდაც არ ჰყოფნიდათ, მაგრამ როცა სასმელი მოინელა, სასწაულები მოაწყო და საყოველთაო განცვიფრება გამოიწვია. მაშინ ჩვენი გმირი 16-17 წლისა იყო.

იარის ბიძა ფეხბურთის დიდი მოყვარული იყო. ჰოდა, მოჰკიდა ბიჭს ხელი და თითქმის მთელი ფინეთი მოატარა, რათა რომელიმე კლუბში ჩაერიცხა. ამაოდ... ასეთი უნიჭო, რაში გვჭირდებაო?! თვით მეორე და მესამე ლიგის გუნდებმაც კი დაიწუნეს.

ბიძამისმა ქვა აგდო და თავი შეუშვირა. ამჯერად უცხოეთში წაიყვანა — შვეიცარია, კვიპროსი, საბერძნეთი..., მაგრამ რად გინდა? არავის არ უნდოდა ეს ბიჭი.

ამ დროს, სრულიად მოულოდნელად, მას თანხმობა განუცხადა თვით „აიაქსის“ სპორტსკოლამ (!). რალა თქმა უნდა, იარის და მის ბიძას გაკვირვებისაგან ელდა ეცათ. ასე იყო თუ ისე, ორი-სამი წლის შემდეგ ლოთი ბიჭი ევროპის ერთ-ერთ უძლიერეს გუნდში აღმოჩნდა. ლიტმანენის მისვლა დაემთხვა ამსტერდამელთა აღზევების პერიოდს. 1987 წელს „აიაქსი“ თავის ორ ვარსკვლავს მარკო ვან ბასტენსა და ფრანკ რაიკაარდს დაემშვიდობა. და აი, ხუთი წლის შემდეგ გუნდი კვლავ უეფას თასს ეუფლება. ეს მოხდა 1992 წელს. ამ დროს დაიწყო იარის დიდი კარიერა. 1992-93 წლების სეზონში მან ოცი გოლი გაიტანა, ხოლო შემდეგ წელს — 26. ლიტმანენმა სრულფასოვნად შეცვალა მილანის „ინტერში“ გადასული დენის ბერხკამპი და „აიაქსის“ ლიდერად ჩამოყალიბდა.

განა სხვა გუნდი შეძლებდა ლიტმანენის გამოყენებას? ეს მხოლოდ „აიაქსს“ ძალუძს, უძლიერეს საფეხბურთო სკოლაში იარის უცებ ასწავლეს „თამაში“. ამსტერდამელები ყველაზე შემტევ ფეხბურთს თამაშობენ. გუნდის მთავარმა მწვრთნელმა ლუის ვან გაალმა ლიტმანენში ფეხბურთელის შესაშური თვისებები აღმოაჩინა. აი, რა თქვა მან: „პოზიცია, რომელზეც ლიტმანენი თამაშობს, საკვანძოა. „აიაქსში“ იგი აკონტროლებს დისტანციას, როცა ჩვენ პრესინგს მივმართავთ. თუ იარი ამას ვერ შეძლებს — ჩვენ განწირულნი ვართ. მაგრამ იგი შესანიშნავია“.

1994 წელს „აიაქსი“ ჩემპიონთა ლიგაში სასწაულებს ახდენდა. იტალიის „მილანი“ ხომ, უბრალოდ, განადგურდა შინაც და სტუმრადაც — 0-2. იარიმ ორივე მატჩში გაიტანა გოლი. მეოთხედფინალში ჰოლანდიელებს პრობლემა არ ჰქონიათ „ჰაიდუკის“ ძლევისას. ნახევარფინალურ სტადიაში კი „ბავარიაც“ დაჩოქეს 5-2. ეს იარის ერთ-ერთი საუკეთესო მატჩი იყო და მან ორი გოლი გაიტანა. ფინალში კი ლიტმანენს და კამპანიას კვლავ „მილანი“ ელოდათ. ბევრის აზრით, იტალიელები გასტეხავდნენ ნავსს, მაგრამ...

ეს მოხდა 1995 წლის 24 მაისს, ვენაში. პატრიკ კლეივერტმა შეხვედრის დასასრულამდე 5 წუთით ადრე გადამწყვეტი გოლით მეოთხედ მოაპოვებინა „აიაქსს“ ჩემპიონთა თასი. მწვრთნელმა — გენიოსმა ლუის ვან გაალმა ამხელა მიღწევას შეძლო სრულიად ახალგაზრდა კოლექტივით. იარიზე ნამდვილი ნადირობა დაიწყეს უმდიდრესმა კლუბებმა, მაგრამ ფინელი არსად არ აპირებდა წასვლას.

ლუის ვან გაალმა ამაზე კომენტარი გააკეთა: „ვფიქრობ იარი არ დაგვტოვებს. შემიძლია მისი დაკავება, მაგრამ თუ ასე არ მოხდა, დიდად არ დავიღუპებით, არაერთხელ მოგვიწია საუკეთესო მოთამაშეთა გაშვება, მაგრამ დღემდე ამას წარმატებით ვწყვეტდით. წავიდა ბერხკამპი, მის ადგილას ლიტმანენი მოვიდა. თუ ისიც წავა, მის ადგილს სხვა დაიკავებს. ლიტმანენი გუნდის ერთ-ერთი ლიდერია და მას არსად გავუშვებთ“.

„აიაქსმა“ მომავალი ჩემპიონთა ლიგას უდიდესი ტრიუმფით ჩაატარა. თავად განსაჯეთ „რეალთან“ (1-0, 2-0), „დორტმუნდთან“ (2-0, 1-0), ნახევარფინალის პირველი მატჩი კი ჰოლანდიელებმა შინ დათმეს საბერძნეთის „პანათინაიკოსთან“, მაგრამ სტუმრად დაამტკიცეს ვინ ვინ არის. იარიმ ბერძნები ორი გოლით დასაჯა და „აიაქსი“ ზედიზედ მეორედ გაიყვანა ფინალში. რომში ფაქტიურად მასპინძლების როლში მოთამაშე „იუვენტუსთან“ ამსტერდამელებმა ლიტმანენის გოლის წყალობით ფრეს მიაღწიეს, მაგრამ პენალტების სერიაში დამარცხდნენ.

ამჯერად, „აიაქსი“ ისეთ მრისხანე ძალას არ წარმოადგენს, მაგრამ ჩემპიონთა ლიგის ნახევარფინალში კვლავ მოხვდა. იარი ლიტმანენი ისევ ითვლება კლუბის ერთ-ერთ უძლიერეს ფეხბურთელად.

ლიტმანენი

საფეხბურთო მინდორს მიღმა „ლიტი“ მშვიდი პიროვნებაა, არ უყვარს გაუთავებელი ინტერვიუები და ყურადღების ცენტრში ყოფნა. იგი პირნათელია „აიაქსის“ მიმართ: „აიაქსმა“ მომცა ყველაფერი, ეს კლუბი რომ არა, იქნებ ისევ ფინეთის ქუჩის ბიჭად დავრჩენილიყავი. ვალდებული ვარ ამსტერდამის წინაშე და არსად წასვლასაც არ ვაპირებ, თანაც კონტრაქტი 2000 წლამდე მაქვს. ბედნიერი ვარ, რომ ევროპის უძლიერეს კლუბში ვთამაშობ“.

„იარი ლიტმანენი ძალზე ჭკვიანი ფეხბურთელია, საკმაოდ ძლიერია ფიზიკურად და გოლის გატანის საოცარი ალღო აქვს. სწრაფია და ტაქტიკურად დისციპლინიანი. იგი ერთ-ერთი საუკეთესო ფეხბურთელია ევროპაში“ — თქვა მასზე „მილანის“ ყოფილმა თავკაცმა ფაბიო კაპელომ. ეს სულაც არ გახლავთ კომპლიმენტი. იტალიელმა სამჯერ განიცადა „აიაქსთან“ მარცხი.

აი, ასეთი გახლავთ იარი ლიტმანენი. თავშეკავებული, სიტყვაძვირი და ბევრი საქმის მკეთებელი. სწორედ დიდმა შრომამ აიყვანა იგი ამ დონეზე. იარს ხომ დიდ ფეხბურთელობამდე სულ ორიოდე წელიწადი დასჭირდა! ვინ იცის, რა კაცი იქნებოდა იგი, რომ არა „აიაქსი“ და მისი გენიოსი მწვრთნელი ლუის ვან გაალი. მან 18 წლის უცნობი ბიჭი აიყვანა გუნდში, ბიჭი, რომელიც კინწისკვრით, გამოაგდეს კვიპროსისა და შვეიცარიის მეორე ლიგის გუნდებმა.

იარი ლიტმანენმა ბევრ ფეხბურთის სპეციალისტს გაახსენა ფინეთის არსებობა და დაამტკიცა, რომ სკანდინავიის ეს ქვეყანა მარტო ჰოკეისტებს და მოციგურავეებს არ ზრდის.

ილია ნანობაშვილი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რა გიჭირთ, რა გილხინთ, ლეგიონერებო?

რევაზ არველაძეს „ფრაიბურგი" ეძახება

ბელგიის „მეხელენმა" ვერა და ვერ დააღწია თავი სახიფათო ზონას. ამჟამად იგი თვრამეტგუნდიან ჩემპიონატში მეთექვსმეტეზე იმყოფება (ბოლო, XXX ტურში „მეხელენმა" შინ „ლოკერენთან" წააგო, 0-1) და პირველი დივიზიონიდან გავარდნის უცილობელი კანდიდატია. ამიტომ არის, რომ ბელგიური კლუბის ქართველმა ლეგიონერმა რევაზ არველაძემ კოლექტივის გამოცვლა განიზრახა. ამის თაობაზე იგი ესაუბრა თბილისის „დინამოს" კლუბის პრეზიდენტს მერაბ ჟორდანიას. გაირკვა, რომ ჩვენებური ფეხბურთელის გადაბირებით დაინტერესებული ყოფილა რამდენიმე გერმანული კლუბი, მათ შორის პირველი ბუნდესლიგის აუტსაიდერი „ფრაიბურგი". თუ რა გზას აირჩევს რევაზ არველაძე, მაისის ბოლოს შევიტყობთ.

იაშვილი ამ ზაფხულს კვლავ „დინამოში" დაბრუნდება

მას შემდეგ, რაც თავდამსხმელი **ალექსანდრე იაშვილი** გერმანულ „ლიუბეკში" გადავიდა, ამ გუნდმა შესამჩნევად გამოასწორა სატურნირო მდგომარეობა და, ეტყობა, მეორე ბუნდესლიგიდან გავარდნას გადაურჩება. გუნდის მწვრთნელი კიორბელი კმაყოფილია ქართველი ლეგიონერით და მასზე დიდ იმედებს ამყარებს. აკი, უთხოვია კიდევაც მერაბ ჟორდანიასათვის – იაშვილი მომავალ სეზონშიც დაგვიტოვეთო, რაზედაც პასუხი მიუღია. ეს ფორვარდი თბილისის „დინამოსაც" ჭირდება ჩემპიონთა თასის ტურნირისათვის.

ქართველ ლეგიონერთა ქალაქებს კრასნოიარსკიც მიემატა

არაერთხელ გვითქვია, ქართველი ფეხბურთელების მიგრაციამ რუსულ კლუბებში მასობრივი ხასიათი მიიღო. სად არ ხახავთ ჩვენებურებს – ვლადივოსტოკიო, ნახოდკაო, ნიჟნეკამსკიო, სარატოვიო, პერმიო... ახლახან ამ ქალაქებს კრასნოიარსკიც შეემატა: იქაურ „მეტალურგთან" ერთწლიან კონტრაქტს მოაწერა ხელი ზესტაფონის „მარგვეთის" 29 წლის ფორვარდმა **ჯაბა ჩიკლაურმა**. ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია, რომ ვადის გასვლის შემდეგ, მხარეთა შეთანხმებით, შესაძლოა მისი გაგრძელებაც.

კრასნოიარსკის „მეტალურგი" რუსეთის მეორე ლიგაში თამაშობს. კლუბი ფინანსურად ძლიერია და მის ხელმძღვანელობას ამ სეზონში პირველ ლიგაში გადასვლა დაუგეგმავს.

ბუბნოვის მიწვევით

„სამტრედიისა" და საქართველოს ახალგაზრდული ნაკრების წევრი **ლევან ბერიშვილი** წარსულში მოსკოვის „დინამოს" მცველის ალექსანდრ ბუბნოვის მიწვევით ბელორუსიის ჩემპიონის მოზირის მპცკ-ში ჩაირიცხა. მას შემდეგ, რაც თავი დაანება აქტიურ სპორტს, ბუბნოვმა სპორტულ ჟურნალისტიკაში სცადა ბედი და აქტიურად თანამშრომლობდა ყოველკვირეულ გაზეთ „ფუტბოლ ში", ამას წინათ კი ცდუნებას ვერ გაუძლო და მწვრთნელობას მოჰკიდა ხელი. მან ძლიერი გუნდის შექმნა განიზრახა და ამ მიზნით ბელორუსულ გუნდში ჯერ 21 წლის წყალტუბოელი **კახაბერ ესაიაშვილი** მიიწვია, რომელთანაც სამწლიანი კონტრაქტი გააფორმა, ამჟამად კი მას ბერიშვილი დაემატა (ხელშეკრულება ერთწლიანია).

დევაძე კვლავ კარგ ფორმაშია

ისრაელში მოთამაშე 25 წლის ქართველ მეკარე **აკაკი დევაძეზე** კარგი ცნობები მოდის – „როსტსელმაშის" მთავარი მწვრთნელის სერგეი ანდრეევის კლანჭებდაღწეულმა ჩვენებურმა კვლავ ჩვეული ფორმა აღიდგინა. მისით საქართველოს ეროვნული ნაკრების ხელმძღვანელობაც დაინტერესდა და სთხოვა ისრაელის ფეხბურთის ფედერაციას დევაძის მონაწილეობით მატჩების ვიდეოკასეტა გამოუგზავნა.

ლათინური ამერიკის «შეშლილი» მეკარეები

რენე იგუიტა

იგუიტა, კამპოსი, ჩილავერტი, დუდამელი. აი, იმ მეკარეთა არასრული სია, რომელთა გარეგნობა, ქცევა და თამაშის არაორდინარული სტილი კიდევ და კიდევ უფრო იზიდავს გულშემატკივრების ყურადღებას. ყველა მათგანს კი ორიგინალურობის გარდა, ერთი რამ აერთიანებთ — ისინი ლათინური ამერიკის თავისებური დესპანები არიან.

როცა მზის სხივები ოდნავ ამოიწვერება, ერთ მიყრუებულ, ხრიოკ მინდორზე ტროპიკული მზედაკრული ბიჭუნები გამოჩნდებიან, ორ გუნდად იყოფიან და ნეტარება-ემოციების მთელი ჭავლი ხარბად დაეწაფება ყველა დანარჩენისათვის ამ არასაჭირო და მიგდებულ ადგილს. ამ მომენტს ბიჭები წინა საღამოდან ელოდებიან, რის გამოც საკმაოდ ადრე მიაშურებენ საძინებლებს, რათა განთიადზე შემართულნი და ჟინით ავსებული დახვდნენ თავიანთ მწვრთნელს, რომელსაც ხანდახან ბავშვებისათვის მეტად არასასიამოვნო სიტყვები „წამოსცდება" ხოლმე. იგი, როგორც წესი, ორ ბიჭუნას მიმართ გაისმის: „შენ და შენ კარში დადგებით". არადა არავის სურს ამ პოსტზე თამაში, რადგან კარს ხომ ხელმოცარულ „ტეხნარებს" ანდობენ და თანაც ორ ქვას შორის, რაც საფეხბურთო კარის ფუნქციას ასრულებს. იმ ბიჭუნებს კი, რომელთაც ასეთი ბედი არგუნა ღმერთმა, სულაც არ სურთ, რომ დანარჩენებს რამეში ჩამორჩნენ, ტოლი დაუდონ და აქედანვე იბადება მათი გაუთვითცნობიერებელი, განუსაზღვრელი სითამამე და მამაცობა...

„გიჟმა გატიმ" კარში დგომით მოიწყინა!"...

ეს ყველაფერი ლათინურ ამერიკაში მაშინ ხდებოდა, როცა მეკარეები გრძელ ტრუსებს ატარებდნენ, ხელთათმანები კი საერთოდ არ ეკეთათ. დღესდღეობით დედამიწის ამ რეგიონის ბავშვთაგან არცთუ ისე ცოტას სურს მეკარეობა. ამაში თავისი მოკრძალებული წვლილი პირველად შეიტანა არგენტინელმა ამადეო რაულ კარიცომ, რომელიც 50-იანი წლებიდან გამოდიოდა სახელგანთქმულ „რივერ პლეიტში". სწორედ მისგან დაიწყო ლათინურ-ამერიკელ გოლკიპერთა თავისებური რევოლუცია. კარიცოს ბურთის ფლობის მშვენიერი ტექნიკა ჰქონდა, ყოველთვის ზუსტად ხვდებოდა თუ როდის იყო საჭირო კარიდან გამოსვლა და დაზღვევაზე თამაში, რამაც ის ნამდვილ ლიბერო-გოლკიპერად აქცია.

შემდეგი „იშვიათი ეგზემპლარი", რომელიც თანამემამულეს მოჰყვა, ჰიუგო ორლანდო გატი გახლდათ. ის ცნობილი იყო როგორც EL LOCO GATTI, რაც ჩვენებურად შემდეგნაირად ჟღერს: გიჟი გატი. მისი საფირმო ნიშანი მამაცობა, გამბედაობა და კარგი პოზიციური თამაში გახლდათ. თანაც, როცა გატის კარს მეტოქის ფორვარდი მიუახლოვდებოდა, კარიდან სპეციფიკური მანერით გამოდიოდა. ის თავის მკერდს რაც შეიძლებოდა წინ გამობრიქავდა, ხელებს კი უკან გასწევდა-გაჭიმავდა და ასე შეეგებებოდა ფეხებში თავდამსხმელს. ერთ მშვენიერ დღეს კი თავისი სანუკვარი ოცნებაც აუხდა, როცა ნება დართეს მშობლიურ „ბოკა ხუნიორსში" ცენტრფორვარდად ეთამაშა.

იმ დროისათვის (60-იანი წლები) ასეთი მოვლენა დიდ იშვიათობას წარმოადგენდა, ხოლო კარიცოს და გატის ეპოქის შემდეგ ბევრმა მოახერხა ეს და დაამკვიდრა თავიანთი სახელები გოლების გამტან მეკარეთა სიაში. უახლოესი წარსულიდან კი ეს ვენესუელელი რაფაელ დუდამელი გახლავთ, რომელმაც ერთ-ერთი გმირობა არგენტინელთა მეკარის პაბლო კაბალეროს წინააღმდეგ ჩაიდინა საფრანგეთი-98-ის საკვალიფიკაციო ციკლის მატჩში. ამ საკვალიფიკაციო რაუნდში არგენტინელებმა კიდევ ერთი გოლი მიიღეს მეკარისაგან — ეს პარაგვაელი ხოსე ლუის ჩილავერტი გახლდათ, რომელმაც 11-მეტრიანით ამჯერად ჯერმან ბურგოსი გააწბილა. ეს მოვლენა სამი გარემოების გამო გახდა ისტორიული: 1) ეს იყო მეტად მნიშვნელოვანი და პრინციპული მატჩი, 2) შეხვედრა „რივერ პლეიტის" გადაჭედილ სტადიონზე შედგა, 3) მატჩამდე ერთი კვირით ადრე ჩილავერტმა განაცხადა: „ვიმედოვნებ ღმერთი მომცემს იმის შანსს, რომ პენალტი დავიმსახუროთ, რომელსაც აუცილებლად გავიტან". აღსანიშნავია ის ფაქტიც, რომ ჩილავერტმა ბურგოს მეორედაც გაუტანა ბურთი, როცა ერთმანეთს „ველეჟ სარსფილდი" და „რივერ პლეიტი" (ბურგოსის გუნდი) ხვდებოდნენ, პარაგვაელმა თითქმის მინდვრის შუა ხაზიდან დაარტყა საჯარიმო, რომელიც გოლად აქცია. ბავშვობიდან ჩილავერტსაც თავდამსხმელობა სურდა, მაგრამ, როცა 14 წლისა გახდა, მისმა უფროსმა ძმამ ეს კატეგორიულად აუკრძალა, ფიზიკურად ძალიან სუსტი ხარ და დიდ დატვირთვას ვერ გაუძლებო. ხოსე ლუისის კარიერა პარაგვაის „სპორტივო ლუკენოში" დაიწყო, შემდეგ ერთი პერიოდი „სარაგოსაშიც" გამოდიოდა, დღესდღეობით კი, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, „ველეჟ სასრფილდის" ღირსებას იცავს. პარაგვაულ კლუბში გამოსვლისას კი მაისურზე მოკრივე-ძაღლის გამოსახულება ჰქონდა, რაც ამ ქვეყანაში სიამაყისა და გამბედაობის სიმბოლოდ ითვლებოდა, რითაც ასე სავსეა მისი საფეხბურთო კარიერა — მის ანგარიშზე უკვე 13 გოლია. თუმცა ამ ასპექტში არანაკლებ კოლორიტული ფიგურაა მექსიკელი ხორხე კამპოსი. ამ მეკარის მაისურს მე-9 ნომერი აწერია და ეს სრულებითაც არ გახლავთ შემთხვევითი, რადგან ღმერთის მიერ ნაბოძები ტალანტის, ბრწყინვალე პოზიტიური აზროვნებით კამპოსს შეუძლია ნებისმიერ პოზიციაზე გამოიჩინოს თავი.

მას შემდეგ, რაც კამპოსმა, როგორც გოლკიპერმა რამდენიმე სეზონი ჩაატარა, „ლოს პუმასის" მთავარმა მწვრთნელმა 1989 წლის სეზონში მიგელ ბარნმა სენსაციური გადაწყვეტილება მიიღო — ხორხე კამპოსს ცენტრფორვარდის ადგილი მიუჩინა. მიგელ ბარნი გულშემატკივრებმა და პრესამ მასხრად აიგდეს და კრიტიკის ქარცეცხლში გაატარეს, მაგრამ უკმაყოფილების ტალღამ მალე ჩაიარა, რაც კამპოსმა გატანილი გოლებით მოახერხა. შიგა და შიგ არც თავის ძველ „პროფესიას" ივიწყებდა და კარში ჩადგომასაც არ თაკილობდა. დღესდღეობით კი მას ძალუძს, რომ ერთ მატჩში ორ დიამეტრულად განსხვავებულ პოზიციაზე ითამაშოს.

ამგვარი ამბიციების მქონე კიდევ ერთი მოთამაშე, რომ იტყვიან, ყველა დანარჩენს თავში ურტყამს. ეს კოლუმბიელების ეროვნული კერპი 31 წლის რენე იგუიტა გახლავთ, მან თავისი კარიერა მედელინის კლუბ „ატლეტიკო ნაციონალში" დაიწყო და 1995 წელს შეძლო კოლეგათა რისხვის — ჯერმან ბურგოსის გაწბილება კარიდან 29-25 მეტრის მოშორებით საჯარიმო დარტყმით. თანაც ეს ლიბერტადორესის თასის გათამაშების ნახევარფინალში მოხდა, რომელიც სამხრეთამერიკული საკლუბო ფეხბურთის ყველაზე პრესტიჟული ტურნირი გახლავთ. ამ მოვლენიდან ერთი კვირის შემდეგ მან კიდევ ერთი გმირობა ჩაიდინა და კოლუმბიელ ფანთა ნამდვილ ეროვნულ იდეალადაც იქცა — იგუიტამ „ალმეიდასთან" თამაშში პენალტების სერიისას არა მარტო გაიტანა გოლი, არამედ ერთი მათგანიც მოიგერია და თავის კლუბს ესოდენ პრესტიჟული თასიც მოაპოვებინა.

რენე იგუიტამ იგივე გაიმეორა თავის პირველ მატჩშიც ლიბერტადორესის თასზე 1989 წელს „მილიონარისის" წინააღმდეგ, მაგრამ მისი ყველაზე „დიდი მიღწევა" 1995 წელს მოხდა „უემბლიზე", როცა ინგლისი — კოლუმბიის ამხანაგური მატჩისას ჯიმი რედნაპის არცთუ ისე ძლიერად დარტყმულ ბურთს აკრობატული ტრიუკით მისწვდა, მიიღო ჰორიზონტალური მდგომარეობა და ტერფის გულებით უკუაგდო იგი. იგუიტას ეს ჯამბაზობა „სკარპიონის დარტყმად" მონათლეს, რითაც მან აჩვენა, თუ როგორ შეუძლიათ მეკარეებს თავიანთი პროფესიის ეფექტური მანერებით გამდიდრება.

ხშირად მეკარეები მაშინ მიდიან წინ, როცა მათი გუნდი აგებს, თამაშის დამთავრებამდე წამებილაა დარჩენილი და ამ მომენტში გატანილი გოლი შეიძლება გადამწყვეტი გახდეს. ასეთი რამ ყველაზე უფრო ხშირად კუთხურების მოწოდებისას ხდება და აქ პირველობას არავის უთმობს არგენტინული კლუბის „ესტუდიანტოსის" მეკარე კარლოს გუსტავო ბასიო. მას ამაში საკალათბურთო სიმაღლე ეხმარება და ზუსტ თავურებსაც არ აყოვნებს.

ასე რომ, 21-ე საუკუნის მეკარეთა ერა უკვე დადგა, როცა გოლკიპერს შეუძლია ითამაშოს მინდვრის ყველა მონაკვეთზე, გადაწყვიტოს მატჩის ბედი, შემატოს თამაშს არტისტიზმი... ლეგენდარული ლუის ცეზარ მენოტი კი დასძენს: „ის დრო, როცა ათლეტური ყმაწვილები მხოლოდ კარის ძელებს შორის დაფრინავდნენ, ისტორიას ჩაბარდა. დღეს მეკარეები ექსტრა-კლასის მოთამაშეები არიან — კარგად ფლობენ ბურთს ფეხით და აკურატულ პასებსაც აწვდიან. ხოლო როლების შეცვლა თავისუფლებსა და სრულყოფილებს ხდის იმ მეკარეებს, ვისაც შესწევს ძალა თავი გაართვას ისეთ სირთულეებს, სადაც თავის გამოჩენა შეუძლიათ არა მარტო ხელთათმანებით".

მოკლედ ზემოჩამოთვლილ მეკარეთა ოინები შეიძლება დიდხანს აღარ იყოს მარტო ლათინური ამერიკის მეკარეთა ექსკლუზიურად დამახასიათებელი ნიშან-თვისება...

"FIFA MAGAZINE"-დან მოამზადა
დათო თავართქილაძემ

27 აპრილს: ევროპა – დანარჩენი მსოფლიო

პროფესიონალ ფეხბურთელთა საერთაშორისო ასოციაცია თანდათან ძალას იკრებს და ახლო მომავალში რამდენიმე მნიშვნელოვანი ღონისძიების ჩატარება აქვს გათვალისწინებული. ადრეც ვიტყობინებოდით, ამ ორგანიზაციამ განიზრახა ბელგიელი „მეამბოხის" ჟან-მარკ ბოსმანის საბენეფისო მატჩის ჩატარება. ოღონდ ესაა, რომ ამ საქველმოქმედო შეხვედრის ადგილი და დრო საბოლოოდ ჯერ არ დაზუსტებულა.

მანამდე კი, 27 აპრილს კატალონიის დედაქალაქ ბარსელონაში ევროპის ნაკრები დანარჩენი მსოფლიოს ნაკრებს შეხვდება. პროფესიონალ ფეხბურთელთა ასოციაციის გენერალურმა მდივანმა დიდიე რუსტანმა, რომელიც ამ მატჩის მთავარი ინიციატორია, სპეციალურად მოწყობილ პრესკონფერენციაზე ამ შეხვედრის მონაწილე სპორტსმენები.

მართალია, 30 აპრილს 1998 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის 20-ზე მეტი შესარჩევი მატჩი გაიმართება, კატალონიაში ჩასვლის სურვილი ბევრმა სახელოვანმა ფეხბურთელმა გამოთქვა, მათ შორის არგენტინელმა დიეგო მარადონამაც. მის მხარდამხარ ითამაშებენ კოლუმბიელები – მეკარე რენე იგიტა, გუსტავო პოიეტი და რუბენ სოსა, ბრაზილიელი ელბერი, არგენტინელი კლაუდიო კანიჯა.

ახლა ევროპელთა ვინაობას არ იკითხავთ? ფრანგები ერიკ კანტონა, ლორან ბლანი და კრისტიან კარამბე, იტალიელები ჯანლუკა ვიალი და რობერტო მანჩინი, პორტუგალიელი ვიტორ ბაია, გერმანელი თომას ბერტოლდი და მრავალი სხვა გამოჩენილი ფეხბურთელი.

ბეკენბაუერის კლუბში მნიშვნელოვანი ცვლილებები მოხდება

საქმე იქითკენ მიდის, რომ მომავალი საფეხბურთო სეზონისათვის „კაიზერ ფრანცის" გუნდ მიუნხენის „ბაიერნში" მნიშვნელოვანი ცვლილებები მოხდება. „კიკერის" ბოლო ინფორმაციით, არაა გამორიცხული, რომ კოლექტივი დატოვოს და სამშობლოში დაბრუნდეს მთავარი მწვრთნელი, იტალიელი ჯოვანი ტრაპატონი. ამას ემატება ისიც, რომ „მილანში" გადადის მარცხენა მცველი კრისტიან ციგე, არც სახელგანთქმული იურგენ კლინსმანი აპირებს გუნდში დარჩენას. ვინ შეემატება გერმანულ კლუბს? ალბათ, ბრაზილიელი ფორვარდი ჯოვანი ელბერი, მცველი მიხაელ ტარნატი. იმასაც ამბობენ, რომ „ბაიერნთან" ხუთწლიანი კონტრაქტის გაფორმებას აპირებს ბილბაოს „ატლეტიკოსა" და საფრანგეთის ნაკრების მცველი ბიქსენტ ლიზარაზუ.

ან დაიჯერე ან...

ეჰ, კოლოსკოვ, კოლოსკოვ!

ის, რომ რუსულ ფეხბურთში კორუფციის ფაქტებია, საყოველთაოდ არის ცნობილი. გთავაზობთ ნაწყვეტებს რუსეთის ფეხბურთის კავშირის პრეზიდენტ ვიაჩესლავ კოლოსკოვის ინტერვიუდან.

● ***თქვენ, რომელმაც ყველაფერი იცით, რაც ჩვენს საფეხბურთო მეურნეობაში ხდება, არ გჯერათ, რომ მსაჯებს სრულიად რეალურად ქრთამს აძლევენ 5-10 ათასი დოლარის ოდენობით და ფეხბურთის მაღალი თანამდებობის მოხელეს ყოველთვიურად 3 ათას დოლარს?***

— რა შეძლების პატრონი უნდა იყო, რომ ჩვენს დაქცეულ ქვეყანაში მსაჯებს ასეთი ქრთამი მისცე? 2-3 ათასი დოლარის მიცემას კიდევ დავიჯერებდი, მაგრამ ამდენის? ამ შემთხვევაში ხომ მოთამაშეებს თვეში 20 ათასი დოლარი უნდა გადაუხადო.

● ***იმ ორი მსაჯიდან, ჩვენ რომ განმარტებისათვის მივმართეთ, ერთმა დარწმუნებით განაცხადა, რომ ასეთი მოვლენები ნამდვილად არის.***

— მე ვიცნობ იმ კაცს, ვინც ეს მსაჯებს უთხრა — რადვალოვს. იგი საკმაოდ გულჩახვეული ადამიანია, უყვარს გაზვიადება (მარკ რადვალოვი ცნობილი მსაჯი იყო, ფეხბურთისადმი მიძღვნილი წიგნების ავტორი — „ლელოს" რედ.) რაც შეეხება მეორეს, ფართოდ ცნობილსა და უძლიერესად პატიოსან მსაჯ ლუკიანოვს, არც ის არის სწორი, როცა ამბობს, რომ ასეთი მოვლენები ჩვენთან არ არის. „მოლაპარაკებითი თამაშები" ჩვენთან ადრეც იყო, ოღონდ, ცოტა სხვანაირი. ვთქვათ, „ზენიტისა" და „დნეპრის" შეფები ითხოვდნენ: „გუნდი მძიმე მდგომარეობაშია, დამეხმარე..." ეხმარებოდნენ კიდეც. ახლა არის სამი ძირითადი გზა: გუნდების ხელმძღვანელები ან მწვრთნელები ამხანაგურად მიმართავენ ერთმანეთს: „დამეხმარე დღეს, ხვალ მე დაგეხმარები". ისე პირდაპირ ვერავის ხელს ნუ მოჰკიდებ, ისიც არ ვიცი, არის თუ არა ამაში იურიდიული თვალსაზრისით რაიმე კრიმინალი. მეორე გზაა რამდენიმე მოთამაშის მოსყიდვა, მესამე — მსაჯის მოქრთამვა. ამ სამიდან მსაჯისათვის ქრთამის მიცემა ყველაზე გავრცელებული გზაა... ამიტომ ჩვენ უსასტიკესი ბრძოლა გავაჩაღეთ უმაღლეს და პირველ ლიგებში, რის შემდეგ მსაჯები ჩაფიქრდნენ კიდეც, მით უმეტეს, რომ მათ ერთ თამაშში 3 მილიონ რუბლს ვაძლევთ. რისთვის უნდა გასწიონ რისკი თავისი რეპუტაციითა და კეთილდღეობით? ამას იმ შემთხვევაში თუ გააკეთებენ, როცა უკანასკნელ წელიწადს უწევთ მსაჯობა.

დასასრულს კოლოსკოვმა განაცხადა, თუ რომელიმე კლუბს კორუფცია დაუმტკიცდეს, მას დაუყოვნებლივ მოხსნიან შეჯიბრებიდან.

სხვა საკითხია, როდის ან ვისთვის დაუმტკიცებიათ კორუფციის ფაქტი, ან ვინ მოუხსნიათ შეჯიბრებიდან.

პროფესიული კრივის ამბები

ბრძოლების გადატანა უკვე საეჭვოა

ტაისონი

არაფერია უჩვეულო იმაში, რომ მოკრივეს, მით უმეტეს, პროფესიონალს, ბრძოლაში წარბი დაუზიანდეს. როგორც „ლელოს“ მკითხველებმა იციან, ამერიკაში გამოცხადდა, რომ 3 მაისს დანიშნული მაიკ ტაისონის და ევანდერ ჰოლიფილდის მატჩ-რევანში, ტაისონის ტრავმის გამო გადატანილია 28 ივნისისათვის. დიახ, განკურნებას დრო სჭირდება. ეს ტრავმა მაიკმა 17 მარტს მიიღო ფლორიდაში, სადაც იგი ჰოლიფილდთან საბრძოლველად ემზადებოდა: წვრთნაზე თავებით შეეჯახნენ მსოფლიოს ექს-ჩემპიონი და სპარინგ-პარტნიორი. ექიმებმა ტაისონს 15-დღიანი შესვენება ურჩიეს. მაგრამ წვრთნის განახლებისთანავე ჭრილობა კვლავ გადაიხსნა, იგი ისეთი ღრმა აღმოჩნდა, რომ საჭირო გახდა ქირურგის დახმარება, რომელმაც რამდენიმე ნაკერი დაადო მოკრივეს და მატჩის გადადება მოითხოვა.

მატჩის გადადების მიზეზი, თითქოს, არავის უნდა აეჭვებდეს. მით უმეტეს, რომ, ტაისონი შესანიშნავად გამოიყურება, იწონის 100 კგ-ს, რაც საბრძოლო წონაა და მაინც ყველას არ სჯერა მისი, რაღაც ძალიან მოუხშირა ბრძოლების გადატანას. მას მერე, რაც იგი ციხიდან გამოვიდა, ორჯერ გადაავადეს. გაიხსენეთ — 1995 წლის ნოემბერში მატისთან (მტევნის თითის მოტეხილობა) 1996-ის ივლისში სელდონთან (ბრონქიტი). სხვადასხვა დროს კი გადადო ბრძოლა სტიუარტთან, როდიკთან, ტილისთან, ხოლო 1991 წელს ტაისონ-ჰოლიფილდის მატჩი საერთოდ არ ჩატარებულა: იმ დროს უძლეველმა ჯერ ნეკნი დაიზიანა, შემდეგ კი ციხეში უკრეს თავი. ამგვარად, მაიკის 47 ბრძოლიდან 7 არ გაიმართა დათქმულ დროს. მისმა ახლანდელმა მეტოქემ ჰოლიფილდმა დელიკატურად განაცხადა „ვგრძნობდი რომ, ჩვენი ახალი შეხვედრისათვის ლოდინი მომიწევდა“.

ამერიკული გაზეთები კი ყოვლად მოურიდებლად წერენ ეჭვზე, რომელიც გამოიწვია ტაისონის მორიგმა გადავადებამ. რაში დასჭირდა იგი ტაისონს ამჯერად. ამის გამო გაჩნდა სხვადასხვა ვარაუდი. აი, ერთ-ერთი ვერსია. მაიკს ჰოლიფილდთან იმ დამარცხების შემდეგ უბრალოდ შეეშინდა მეტოქისა და უფრთხის, რადგან კარგად ესმის, რომ მორიგ დამარცხებასთან ერთად საბოლოოდ გაქრება ის შარავანდედი, რომელიც მის სახელს ახლავს. ეს კი უკვე კარიერის დასასრულს ნიშნავს. ჰოდა, ცდილობს რაც შეიძლება შორს „გადასწიოს“ ეს უსიამოვნო მომენტი. და კიდევ — გამოცდილი ხერხი. მეტოქე ბრძოლისათვის საგანგებოდ ემზადება და ცდილობს, რომ დათქმული დღისათვის, როგორც ფიზიკურად, ასევე ფსიქოლოგიურად, პიკს მიაღწიოს. ფუჭად ჩაივლის ეს პიკი და მის დასაბრუნებლად, სულ ცოტა, თვე, თვენახევარი იქნება საჭირო. იმასაც ამბობენ, რომ ტაისონს სერიოზულად არ გამოუთქვამს მატჩ-რევანშის სურვილი და ახლა ცდილობს თავი აარიდოს მას და დრო მოიგოს.

მას შემდეგ, რაც მატჩ-რევანშის მეორე ვადა გამოცხადდა, ტაისონმა რამდენიმე საღამო ბარებსა და დისკოთეკებში გაატარა. ასევე იქცეოდა ფლორიდაში საწვრთნო ბანაკში ყოფნისას, იქ გამოძახებული სპარინგ-პარტნიორები კი ისე დაბრუნდნენ შინ, რომ რინგზე არც ასულან...

ყველაფერი ეს ნამდვილად ასეა? რამდენად საფუძვლიანია საერთო ეჭვი? პასუხი მხოლოდ თვით ტაისონმა და მისი გუნდის ვიწრო წრემ იცის. მაგრამ არც იმის უარყოფა შეიძლება, რომ ტაისონმა საპატიო მიზეზით გადადო ჰოლიფილდთან 3 მაისის მატჩი.

შენი ბედის ვარსკვლავი...

ხარი (ხბო, კურო)

21 აპრილი – 21 მაისი

ხბოები უაღრესად მშვიდი ადამიანები არიან. ეზარებათ ზედმეტი ფაცი-ფუცი და მიეთ-მოეთი. ამჯობინებენ სიწყნარეს და წესრიგს. ძალიან ძნელია მათი კამათში გამოწვევა. ყოველგვარ შეკითხვაზე „ჰო“ და „არას“ პასუხი ურჩევნიათ იქ, სადაც სხვები იოლას ვერ გავლენ ვრცელი ახსნა-განმარტებების გარეშე. საერთოდ, ბევრი ხარი გაურბის მრავალსიტყვაობას და სხვისი ორატორობის ატანაც უჭირთ. მათი აზროვნება პრაქტიკულია და სავსებით კონკრეტულ ფორმებს ატარებს. ასეთივენი არიან მეტყველებაშიც. მათი სიზანტე და ინერტულობა გამომდინარეობს დიდი ნებისყოფისა და მოთმინების უნარისაგან. იმისათვის, რომ რაიმე მოინდომონ და გადაწყვიტონ, ძალზე სერიოზული საბაბია საჭირო, იმიტომ, რომ თუკი მიზანს დაისახავენ, ჯიუტად მიისწრაფვიან მისკენ და ყოველთვის ბოლომდე იბრძვიან. ე.ი. მთელ თავიანთ ენერგიას ახმარენ, ამიტომ შემთხვევითი მათ არაფერი აქვთ ცხოვრებაში. მოულოდნელად ახალი იდეით გატაცება, ძველი ჩვეულებებისა და მისწრაფებების გამოცვლა, შეუძლებელისკენ სწრაფვა — ზუსტად ის არის, რაც მათ სისულელედ მიაჩნიათ. კონსერვატორული შეხედულებები და აზროვნების სტილი მათთვის უფრო მეტად დამახასიათებელია, იმიტომ, რომ მოსახერხებელია. სიფრთხილე ხბოების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი დევიზია.

ხარს, ანუ კუროს მიაწერენ ჰოროსკოპის II სახლის მფარველობას. ამ სახლს ფინანსურ, ანუ ფულის სახლს უწოდებენ. აქედან გამომდინარე, ბევრი კურო უბადლო ფინანსისტია და კარგ კომერციულ ნიჭს ამჟღავნებს. სამწუხაროდ, მათ აკლიათ გაბედულება და რისკი. უაღრესად პატიოსანი ბუნების გამო მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევაში თუ მიმართავენ თვალთმაქცობას და „დიპლომატიურ უზუსტობას“, რაც ჩვეულებრივ მოკვდავთა ენაზე მტკნარ ტყუილს ნიშნავს. ისინი ერიდებიან რისკიან ბიზნესს და თავბრუდამხვევ კარიერას იშვიათად ქმნიან. სამაგიეროდ, კუროთა ფინანსური მდგომარეობა, ფორმალურად მყარია. მათ ყოველთვის მოეძებნებათ შავი დღისათვის შემონახული ორი კაპიკი. ფულთან ერთად ხბოს ძალაუფლებაც ხიბლავს. ძალიან უნდა, რომ საკუთარი თავის, ბატონ-პატრონი თვითონვე იყოს, ამიტომაც ურჩევნიათ პატარა ფირმას ედგნენ სათავეში, ვიდრე დიდი სინდიკატის რიგითი მოხელენი იყვნენ.

ხბოები ვენერას მფარველობის ქვეშ იმყოფებიან. ამ ზოდიაქოში ვენერა ზედმიწევნით პრაქტიკულია. იგი თავის მფარველობას გამოხატავს სილამაზის და ფუფუნების სიყვარულში, ოჯახური კერისა და მეუღლის ღრმა პატივისცემაში. სამაგიეროდ, კურო შედარებით ღარიბია სულიერი სამყაროთი და პოეტურობით. აქ იგულისხმება სულიერების იდეალისტურობის, როგორც მსოფლმხედველობისა და ცხოვრებისეული სკოლის უარყოფა, თუმცა კუროთა უმეტესობა ხელოვნების — მუსიკისა და მხატვრობის დიდი მცოდნე და მოყვარულია. სილამაზე და მშვენიერება მათთვის კომფორტის შემადგენელი ნაწილია და არ აღიქმება როგორც დამოუკიდებელი ესთეტიკური ღირებულების მქონე რამ.

განცხრომასა და სიამოვნებას ხარი მთელი ცხოვრება დაეძებს. მისი აზრით, ეს ასე გამოიყურება — უზრუნველყოფილი ფინანსური მდგომარეობა, საკუთარი სახლი (რაც შეიძლება მყუდრო), ერთგული მეუღლე და გემრიელი საჭმელი, თუ ტელევიზიით ძველ საყვარელ კომედიას უჩვენებენ, კუროს ბედნიერებას არაფერი აკლია. მას მარტივი, ტლანქი ხალხური იუმორი ურჩევნია დახვეწილ ფაქიზ ირონიას. ხბოები ვერ იტანენ ხმაურსა და გაწამაწიას. არასოდეს წავლენ სტუმრად, თუ იქ მყუდრო კუთხის პოვნის იმედი არა აქვთ. საერთოდ, ყოველგვარ ხეტიალს საკუთარ სახლში ყოფნა ურჩევნიათ.

ხბოებს უყვართ ბევრი და სერიოზული მუშაობა, მაგრამ ყოველთვის ზანტად და აუჩქარებლად ირჯებიან. სამაგიეროდ, ყველაფერს ძირისძირობამდე აკეთებენ, მიფუჩეჩება და მიჩქმალვა მათ არ ახასიათებთ. უმჯობესია მათი შესასრულებელი დავალება ნათელი იყოს და გზა წინასწარ დასახული. ისინი ხომ არასოდეს იქნებიან ნოვატორული იდეის მომწოდებლები, თუნდაც რაციონალიზატორები.

სამსახურში ხბო დინჯი და პასუხისმგებლობით სავსე მუშაკია. ის არასოდეს აგვიანებს და არ ყალთაბანდობს. ქალები ზედმიწევნით შემსრულებლები არიან, მამაკაცები კი მაინც დამოუკიდებლობას ამჯობინებენ. ოჯახში კი ორივე ნამდვილი მონაპოვარია. დიასახლისი-კურო დინჯი და წყნარი, მუხლჩაუხრელად შრომობს ოჯახის კეთილდღეობისათვის, ყველაფერს ასრულებს მეუღლის საამებლად და ბავშვების აღსაზრდელად. მამაკაცები მტკიცედ იცავენ ოჯახს ფინანსური კატაკლიზმებისა და სხვადასხვა გარეშე კატასტროფისაგან. თვითონაც ერთგულებისა და თავდადების მაგალითს განასახიერებენ. ჯანმრთელობა კუროებს მართლაც ხარისებური აქვთ. მათი ყველაზე სუსტი ადგილი ყელია. შეიძლება დაუავადდეთ ღვიძლი, ელენთა და თირკმელიც.

ხარის ნიშნით დაბადებული გამოჩენილი ადამიანებია: ეკატერინე II, შექსპირი, ბალზაკი, ფროიდი, ბრამსი, რობესპიერი, გლინკა, ჩაიკოვსკი...

მოამზადა ნინო აფაქიძემ

დევიდ კულტჰარდი — მომღიმარი შოტლანდიელი

„ფორმულა-1“-ის წლევანდელ მსოფლიო ჩემპიონატში სამი ეტაპის შემდეგ საერთო ჩათვლაში, ყველასათვის მოულოდნელად, ლიდერს, კანადელ ჟაკ ვილნევს კვალში ჩაუდგა დევიდ კულტჰარდი.

დევიდის დებიუტი „ფორმულა-1“-ში საკმაოდ უცნაურად შედგა. საქმე ისაა, რომ 1994 წელს იგი „უილიამსის“ მესამე პილოტად ითვლებოდა, მაგრამ 1 მაისს სან-მარინოს „იმოლას“ ტრასაზე დატრიალებულმა დიდმა ტრაგედიამ, სადაც დაიღუპა ავტოსპორტის მეფე აირტონ სენა, მას თავის გამოჩენის საშუალება მისცა. უკვე შემდგომ „გრან-პრიზე“ დევიდის ლურჯ-ყვითელი „უილიამსიც“ გამოჩნდა.

23 წლის შოტლანდიელმა პირველივე რბოლიდან მიიპყრო ყურადღება. მართალია იმ წელიწადს დევიდმა ვერ შეძლო „გრან-პრის“ მოგება, აშკარად ჩანდა, რომ ეს მისთვის არ იყო ხელმიუწვდენელი. „ყველანაირად ვცდილობ გუნდის იმედების გამართლებას, პასუხისმგებლობის გრძნობა მამოძრავებს, თუმცა ისიც ვიცი, რომ ამ ეტაპზე ღირსეულად ვერ შევცვლი სენას“.

კულტჰარდმა ვერ მოახერხა ჩარეულიყო მიხეილ შუმახერის და დეიმონ ჰილის ორთაბრძოლაში. თუმცა, კრიზისი დაძლია და წლეულს შოტლანდიელი ჩემპიონობის ერთ-ერთი მთავარი პრეტენდენტია. დევიდი საკმაოდ ხალისიანი პიროვნებაა. მას გულშემატკივართა დიდი არმია ჰყავს. მისი და, და საცოლე ყოველ „გრან-პრიზე“ გულშემატკივრად უჭერენ მხარს.

- *ბევრი თქვენი თაყვანისმცემელი შეაფიქრიანა იმ ფაქტმა, რომ შარშანდელ ჩემპიონატში თქვენი შედეგი ჩამორჩებოდა ფინელი მიკა ჰაკინენისას (კულტჰარდის თანაგუნდელი — რედ.) რა განსხვავებაა „მაკლარენში“ ტექნიკური აღჭურვილობის მხრივ?*

— არასოდეს დავთანხმდები „მაკლარენში“ მეორე პილოტობას. ჩემსა და მიკს შორის ყველაფერი მოგვარებულია სამართლიანად ისევე როგორც ადრე „უილიამსში“ დეიმონ ჰილთან. ორივე თანაბარი უფლებებით ვსარგებლობთ. ტექნიკა სრულიად ერთნაირია. სხვაგვარად ვერასოდეს გავასწრებდი ჰაკინენს — კაცს, რომელიც ერთ-ერთ ყველაზე რისკიან და სწრაფ პილოტად ითვლება „ფორმულა-1“-ში.

- *რა შეგიძლიათ თქვათ პარტნიორებთან ურთიერთობაზე? მაგალითად, იგივე ჰაკინენთან?*

— შარშან გაზაფხულზე „პოლ რიკარის“ ავტოდრომზე მან გასაოცარი დრო აჩვენა. არ დაგავიწყდეთ, მაშინ, როცა ადელაიდის ავარიის შემდეგ პირველად მიუჯდა საჭეს და, როცა, იგივე გაიმეორა „ეშტორილზე“. ყველამ განაცხადა: იგი დაბრუნდა! პირდაპირ ვაღიარებ: სხვა პილოტების „შესწავლა“ მაინცდამაინც არ მაინტერესებს. დიახ, მინდა ვიცოდე, რატომ არის ის ასეთი სწრაფი, როგორ გადის თითოეულ წრეს, რა კოზირებს იყენებს, მინდა მქონდეს ინფორმაცია, მაგრამ მხოლოდ სპორტულ მიღწევებზე. მისი პირადი ცხოვრება დიდად არ მაღელვებს.

კულტჰარდი (მარცხნივ) და შუმახერი

- *დეიმონ ჰილთან ერთად როგორი გამოცდილება მიიღეთ „უილიამსში“*

— ყველასათვის ცნობილია, რომ დასაწყისში მე და დეიმონს რამდენიმე მწვავე დისკუსია გვქონდა ერთმანეთში. აირტონის ავარიის შემდეგ დადგა ძალზე ემოციური და დაძაბული დრო... ალბათ, მას ეგონა, რომ ბოლომდე არ ვიცავდი გუნდის ინტერესებს და ხელს არ ვუწყობდი. „უილიამსის“ ხელმძღვანელობას ეს ჩემთვის არ უთხოვია. შარშანწინდელი სეზონის პირველ ნახევარში ჩამოვრჩებოდი ჰილს, მაგრამ ეს იმიტომ, რომ ჯანზე ვერ ვიყავი (ესპანეთის „გრან-პრის“ შემდეგ კულტჰარდს გლანდები ამოაჭრეს). მეორე ნახევარში კი მასზე სწრაფად დავქროდი. მან გამოცდილებით მაინც მოიპოვა ჩემპიონობა. საბოლოოდ ჩვენი ურთიერთობა კვლავ ნორმალური იყო. მიმაჩნია, რომ ახლა უფრო კარგი პარტნიორი ვიქნებოდი მისთვის, ვიდრე ორი წლის წინათ.

- *არ გიყვართ სხვა პილოტების გამოცდილების შესწავლა... ეს ალენ პროსტსაც ეხება*

— რა თქმა უნდა, არა. იგი ჩემთვის მაგალითი იყო. მისი „დუდღუნა“ ლაპარაკი ძალიან მსიამოვნებს. პროსტთან მუშაობა დიდი სკოლაა. ალენი ყოველთვის თავდაჯერებულია საქმეში, ის ასწრებს ყველაფრის დახვას, შემდეგ კი თავისი აზრის გამოთქმას. თუმცა, პროსტმა კარგა ხანია, დაკარგა რბოლის წყურვილი.

- *ბოლო შეკითხვა — თქვენი აზრით, როდის შეძლებს „მაკლარენი“ ძველი დიდების დაბრუნებას?*

— ვფიქრობ, მალე (ზრდილობიანად იცინის), მინდა დავიჯერო, რომ, წლეულსვე.

ყოველი „გრან-პრის“ დასრულების შემდეგ ასეთი სურათია: შორტებში გამოწყობილი დევიდ კულტჰარდი დგას თავის მდიდრულ „მერსედესთან“ და ვიღაც ქალიშვილს მომღიმარი სახით ესაუბრება. ეს მისი საცოლე ანდრეა გახლავთ. ცოტა ხნის შემდეგ კი თავის გულშემატკივრებს ავტოგრაფებს და სხვადასხვანაირ სუვენირს ურიგებს. წამში ხალხი ჩნდება დევიდის მანქანასთან. კულტჰარდი პოლიციელთა ესკორტის დახმარებით ახერხებს თავის დაღწევას.

წლევანდელი ჩემპიონატის პირველი ეტაპი ავსტრალიის „ადელაიდას“ ტრასაზე შოტლანდიელის გამარჯვებით დასრულდა. ვნახოთ, იჩენს ახდეს დევიდ კულტჰარდის თამამი ოცნება?

ილია ნანობაშვილი

საჭადრაკო ამოცანა

ნოდარ ბეხალაშვილი
(თბილისი)

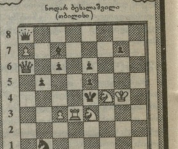

შამათი 2 სვლაში

„ლელოს“ 29-ე ნომერში გამოქვეყნებული საჭადრაკო ამოცანის ამოხსნა: 1. კd6!
1. ...ed2 2. f4d5 3. h5X;
1. ...f4 2. h5+მფ g5
3. კ:e6X.

მეკარვორდი

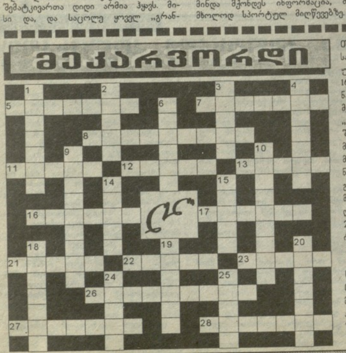

თარაზულად: 5. თბილისის „დინამოს“ ყოფილი მეკარე, 7. ბრაზილიის ნაკრების მეკარე, სამხრეთ ამერიკის ჩემპიონი, 8. პარაგვაის ნაკრების გოლკიპერი, 11. ის, რაც მეკარეს უნდა უჭირიდეს, 12. „აიაქსის“ მეკარე 60-იან წლებში, 13. „სკუადრა აძურას“ მეკარე, 16. „სამპდორიას“ კარის დარაჯი, 17. ლეგენდარული ესპანელი მეკარე, 21. ჰოლანდიის ნაკრებისა და „აიაქსის“ ყოფილი მეკარე, 22. 1981 წლის 13 მაისის ღირსახსოვარი მატჩის მეკარის სახელი, 23. აშშ-ის ნაკრების გოლკიპერი, 26. მეკარე ანუ... 27. თბილისის „დინამოს“ ყოფილი ტანმაღალი მეკარე, 28. ესპანელი მეკარე, ევროპის ჩემპიონი.

შვეულად: 1. ცნობილი საბჭოთა მეკარე, 2. კოლუმბიის ნაკრების მეკარე იტალიის მსოფლიო ჩემპიონატზე, 3. „ინტერის“ მეკარე 60-იან წლებში, 4. არგენტინის ნაკრების მეკარე, სამხრეთ ამერიკის ჩემპიონი, 6. შვედეთის ნაკრების მეკარე, 9. იტალიის ნაკრების ყოფილი მეკარე, 10. არგენტინელი მეკარე, მსოფლიოს ვიცე-ჩემპიონი, 14. გამოჩენილი იტალიელი გოლკიპერი, 15. ექსტრავაგანტური ქცევით განთქმული ბელგიელი მეკარე, 18. პორტუგალიის ნაკრების გოლკიპერი ინგლისის მსოფლიო ჩემპიონატზე, 19. ლეგენდარული საბჭოთა მეკარე, 20. გერმანელი მეკარე, 1990 წლის მსოფლიო ჩემპიონი, 24. საქართველოს ნაკრების მეკარე, 25. „ინტერის“ ყოფილი არგენტინელი მწვრთნელი, რომელმაც საფეხბურთო კარიერა მეკარეობით დაიწყო.

შეადგინა მამუკა ქანთარიამ (ლანჩხუთი)

წინა ნომერში გამოქვეყნებული კროსვორდის პასუხები:

თარაზულად: 7. ფონსეკა, 8. პიოლინი, 11. „მილანი“, 12. ევერტი, 13. კანოე, 16. მაკინროუ, 17. კონსილია, 18. რიდლე, 19. სტადიონი, 22. ლაგუტინი, 25. ეტაპი, 28. ანანდი, 30. ბარკლი, 31. ანგლომა, 32. ალბერტი.

შვეულად: 1. არახამია, 2. ესპოზიტო, 3. მორელონი, 4. ბესტი, 5. კონტე, 6. ინსბრუკი, 9. ზამორა, 10 გრივსი, 13. კურიე, 14. ნოდია, 15. ეველი, 20. ტიმანი, 21. დონადონი, 23. ტაშკენტი, 24. ნასირი, 26. ტრეტიაკი, 27. პადოვანო, 29. იებოა, 30. ბასბი.

ბინის შეძენის მსურველებს!

იყიდება ან იცვლება ორსართულიანი საკუთარი სახლი, მსხმოიარე, ხეხილიანი, 2 100 კვ. მ. ეზოთი (შუქი და წყალი მუდმივადაა) მეტროსთან ახლოს გარემონტებულ ბინაზე. ფასი შეთანხმებით. ტელ. 99 42 71.

იყიდება მაღალჭერიანი, სამოთახიანი, იზოლირებული, პრივატიზებული ბინა ქალაქის ცენტრში, ტელეფონით, სარდაფით (21 კვმ ბუხრით), მანქანის სადგომით. ბინის საერთო ფართია 100 კვმ. დენი მუდმივადაა. ფასი შეთანხმებით. მისამართი გრიბოედოვის, 5. ტელ: 99 97 79.

მთავარი რედაქტორი თენგიზ გაჩეჩილაძე

თბილისი, 380096, მ. კოსტავას 14. ტელ. 99-56-14. ინდექსი 66435 INDEX. • „ლელოს“ საგამომცემლო-კომპიუტერული სისტემა: ხელმძღვანელი გურამ ხიმონიშვილი. შემსრულებლები მერი წოწორია, ნანა რამიშვილი. ინჟინერ-პროგრამისტი ირინე ხიდამონიძე